

2amdu -
1975.9
(ANTRADIENI!)

Teodoras Blinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

Lietuvos
Nacionalistinė
M. Mažvydo
Biblioteka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
P.O. Box 03206 - Cleveland, Ohio 44103
Rugsėjis - September 4, 1975 Nr. 57
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

TAUTOS ŠVENTĖ CLEVELANDE

Š.m. rugsėjo 13 ir 14 d.d. paminėsime svarbią mūsų tautos istorinę, Vytauto Didžiojo karūnacijos, dieną. Nors dėl lenkų klastos karūnavimas ir neįvyko, bet pats faktas, kad Vytautui D. buvo skirta karališkoji karūna, ir kad Lietuvos imperija turėjo būti atpalaiduota nuo bet kokių ryšių su Lenkija, yra reikšmingas ir nepamiršamas mūsų istorijos momentas, kurs įpareigoja mus ir visą ateinančias kartas sekti genialaus Vytauto D. keliu ir išlaikyti laisvos, su kitais nesurištos, tautos garbę ir didybę.

Tat dar darta susitelkime visi, seni ir jauni, bendrai šią tautos šventę paminėti. Šventės programos ruošėja LB Clevelando apylinkės valdyba stengiasi, kad minėjimas suteiktų progos visoms, dar neužgesusioms lietuviškoms širdims pasidžiaugti savo jaunosios kartos gyva, ne išbėstančia dvasia, jos ryžtu ir sugebėjimais išlaikyti tautinės kultūros vertybes. Ir džiaugiamės turėdami Clevelande tokį šaunų ir pajėgų jaunimo vienetą -- Grandinė, kuri šventės minėjimo metu rugsėjo 13 dieną Naujosios parapijos salėje duos tautinių šokių koncertą. Tuo būdu bus suteiktas šventės minėjimui gražus turinys. Clevelandiečiai, kurie žino ir aukštai vertina Grandinės meninį pajėgumą, tą įprastą jos programų grožį ir įvairumą, be abejonės, nepraleis progos pasidžiaugti šiuo koncertu.

Programoje taip pat numatyta jaunimo atstovo šventei pritaikytas pasisakymas.

Sekmadienį, rugsėjo 14 d. abiejų parapijų bažnyčiose bus atnašaujamos šv. Mišios už Lietuvą. (pk)

PORTUGALIJOS DRAMA

Be sovietų tankų negali pavirsti tragedija?

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

JURGIS JUODIS

TĖVYNĖS MEILĖ NEMARI

Įvykiai Portugalijoje, šias eilutes rašant, buvo maloni staigmena. Atrodė, kad turi me reikalo ne su tragedija, kurioje viskas, ką darysi, veda prie liūdnos galo, bet greičiau turime reikalo su drama galinčia susilaukti dar laimingos pabaigos. Pagal ligšiolinę praktiką, Portugalijos situacija turėtų anksčiau ar vėliau privesti prie galutinio komunistų Ceatano gali Kuba biau, kad šiuo atveju daugumas karininkų turi aiškias simpatijas marksizmui, nors ir ne sovietų pavyzdžio. Po jų 'gvazdikų' revoliucijos, komunistų partija atrodė vienintelė organizacija, laimingai pergyvenusi Salazaro-Ceatano diktatūros dešimtmečius su 15.000 pagrindinio veikloje užsigrūdinusių narių. Jų vadas Cunhal, vienintelis likęs stalinistas Vakarų Europoje, turėjo visą galimą Maskvos pagalbą, kuri pinigais vertinama apie 120 milijonų dolerių į metus. Tuo tarpu komunistų didžiausi konkurentai -- socialistai -- neturėjo nei savo rimtesnės organizacijos, nei didesnių lėšų, nors ir yra Europos socialistų remiami.

Kiekvienu atveju komunizmas Portugalijoje turėjo daug geresę dirvą, negu pav. Lietuvoje, ir todėl reikia stačiai stebėtis, kodėl jiems iki šiol dar nepasisėkė paimti valdžios į savo rankas. Žinia, visų pirma jų nepasisėkimus gali paaiškinti tuo, kad artimiausi sovietų tankai yra už 1.000 kilometrų ir be jų niekur neįmanoma sekminga komunistinė revoliucija. Išimtis būtų tik Kuba, kur sovietai viešai pradėjo remti Fidel Castro tik jam išgalėjus.

Portugalijos įvykiai, bent iki šiol, veda prie minties, kad jie užtikro vietos komunistus ir pačią Maskvą netikėtai ir rado ją nepasiruošusią bei be plano. Komunistams ne daug padėjo ir faktinės valdžios iš 300 karininkų perėjimas į 'troikos' rankas. Du jos nariai, jau po revoliucijos pakelti į generolus: Ote lo Saraiva de Carvalho ir Vasco Goncalves yra aiškūs marksistai. Pirmasis vadovauja visagalinčiai karo policijai, kuri susidaro iš 70.000 karių, antras, rašant šias eilutes buvo ministras pirmininkas, kurio pozicija silpnė

(Nukelta į 2 psl.)

KONGRESAS TAUTIŠKUMUI SUSTIPRINTI

Artėjame prie Trečiojo Pasaulio Liet. Jaunimo Kongreso.

Pirmasis ir antrasis P.L.J. Kongresas paliko mums nemažą patirties ir naujų idėjų. Šie du kongresai buvo lyg ir įžanga į tokio didelio masto užsimojimą.

Šiandien, ruošiantis III-jam P.L.J. Kongresui, turime daugiau patyrimo ir gerai veikiančias institucijas, kaip Pasaulio Liet. Jaunimo sąjungą ir Ryšių Centrą, per kurį palaikomas ryšys su pasaulio lietuvių jaunimu.

Tad šis Kongresas skirsis nuo buvusių organizuotumu

ir naujom gairėm prasmingai ir naudingai veiklai vystyti.

Pagrindinė III-jo P.L.J. Kongreso mintis remsis tautiškumu. Netekus tėvynės ir užaugus po svetimu dangum, tautiškumas mums yra ypatingai aktualus. Esame senos, garbingos tautos vaikai, tad turime savo tautinę dvasią išlaikyti gyvą. Gražiai yra pasakęs kun. B. Mar kaitis viename savo pamokslė, jog brangiausias perlas -- tai mūsų tėvynė Lietuva ir meilė tėvų šaliai. III-jo P.L.J. Kongreso idėja ir yra sustiprinti tautinę dvasią pa

saulio liet. jaunimo širdyse ir aukotis šiam brangiam perlui.

Tad, kad viskas sėkmingai vyktų, turime vienas kitam padėti, talkininkauti ir bendradarbiauti.

Štai keletas III-jo P.L.J. Kongreso datų: Kongresas prasidės š.m. gruodžio mėn. 20 d. oficialiu atidarymu stovykloje, netoli Buenos Aires Argentinoje. Gruodžio 27-28 dienomis Buenos Aires 'Kongreso Pristatymas' su kultūrinių programų. Iš Argentinos visi vyks laivu į Montevideo, Urugvajų, kur bus talentų koncertas. Naujųjų

Metų sutikimas numatomas Brazilijoje, Sao Paulo mieste Itaici miestelyje, netoli Sao Paulo, ruošiamos studijų dienos. Uždarymas Sao Paulo 1976 m. sausio 6 dieną. Asmenys norintieji vykti su šia išvyka į Pietų Ameriką, prašomi skubiai rašyti šiuo adresu: III PLJK IŠVYKA, 4428 S. Rockwell Ave., Chicago, Ill. 60632 (US)

DIRVOS SUKAKTIES PAMINĖJIMAS

ALTS-gos Detroito skyrius š.m. lapkričio 9 d., sekmadienį, 12:15 dienos, Lietuvos Namuose rengia Dirvos gyvavimo 60 metų sukakties paminėjimą. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

ADOMAS GALDIKAS

Kapinaitės

PORTUGALIJOS DRAMA...

(Atkelta iš 1 psl.)

Jo kas diena. Trečias 'troikos' narys, dar praėjusio režimo generolas, Francisco da Costa Gomes eina prezidento pareigas. Jis pravardžiuojamas 'korku' dėl sugebėjimo visokiose situacijose išsilaikyti vandens paviršiuje. Atrodo, kad jis nori netekusį populiarumo Goncalves išlaikyti savo vietoje iki bus išrinkta nauja karininkų taryba iš 240 narių. Sakoma, kad dauguma karininkų vis dėlto yra linke pabandyti socializmą suderinti su demokratija ...

Komunistams nesugebė-

jus greitai išgalėti, galva pakėlė ir Katalikų Bažnyčia. Jos hierarchija, aplamai pamėmus, simatizavo Salazaro-Ceatano diktatūrai, kurią pradžioje laikė vienintele alternatyva prieš komunizmo išsigalėjimą. Ilgainiui jaunesni dvasiškai nusivylė diktatūros socialine ir ūkine politika. Vienas vyskupas net priekaištavo Ceatano, kad jo režimas Portugalus pavertė 'basiakojų' tauta su žemiausiu pragyvenimo lygiu Vakarų Europoje ir už tai buvęs ištremtas į užsienį.

Ceatano ūkinė politika iš tikro buvo konservatyvi. Nepaisant karo užjūriuose,

kuris surydavo apie 48% valstybės biudžeto, diktatūra paliko naujam 'gvazdikų revoliucijos' pastatytam režimui 4 bilijonus dolerių vertės aukso ir bilijoną dolerių užsienio valiutos. Tos sutauptos vertybės dabar leidžia Portugalijai lengviau pergyventi iškilusį chaosą. Į naują šiuo metu išėjo ir žemas pragyvenimo lygis, žmonės įpratę verstis kuo turi. Prasimaitinti padeda ir faktas, kad daugumas darbininkų bei miestelėnų turi dar santykius su kaimu.

Būdinga, kad didžiausias sąjūdis prieš komunistus dabar verda kaip tik šiaurės Portugalijoje, kur vyrauja smulkūs ūkininkai ... Ten sudėginta net 50 kompartijos būstinių. Po revoliucijos 'kapitalistams ir jų tarnams' pabėgus (iš viso per 200.000), krašto dešinė liko be vadų, kas verčia dvasiškius vaidinti svarbesnę politinę rolę. Tokioje būklėje nesisitėbėti, kad užpraeitą savaitę į Fatimą buvo suplaukę net 300.000 maldininkų paminėti šv. Fatimės apsireiškimą. Kaip žinia, Fatimoje Marija pasirodžiusi trims piemenims 1917 metais, atseit Rusijos revoliucijos pradžioje. Ji pažadėjusi Rusijos atsivertimą ir pranašavusi, kad Portugalijoje tikėjimas visados būsiąs išlaikytas, kas visai neprieštarautų dabartinei įvykių eigai.

Kalbant apie pranašystes ... Įvykiai Portugalijoje priminė prof. K. Pakšto puoselėtą planą Lietuvos išseiviją nukreipti į tos koloniją Angolą. Tada planas neatrodė blogas. Mūsų profesorius negalėjo įsivaizduoti, kad po keturių šimtų metų portugalų valdymo, tos teritorijos panorės atsiskyrimo ir juodosios rasės viešpatavimo. Šiandien visi baltieji iš ten ruošiasi pabėgti iki lapkričio 11 dienos, kada Angola formaliai taps nepriklausoma. Juodųjų bruzdėjimą rė-

Iš kitos pusės

Aną dieną čia rašiau, kad jei mūsų veiksniai turėtų savo ginkluotąsias jėgas, greičiausiai jau būtumėme pergyvenę keletą perversmų, o gal net ir karą. Toks jau mūsų likimas, kad prieš svetimuosius kapituliuojame, o su savaisiais kariaujame iki paskutinio kraujo lašo. Tai savo tezei gavau naujos amunicijos iš DRAUGO. Ten rugpiūčio 28 dienos Nr. V. Selenis aprašė dr. Z. Rekašiaus kalbą Detroito žurnalistams. Prelegentas kalbėjęs ryšių su Lietuva tema. Anot jo, '...Ryšiai plėsis, nes stabilizuojasi politinė padėtis Europoje ...', todėl: '...Baigdamas Z. Rekašius siūlė pagalvoti, kaip MES VISAS, NET IR NEŽINOMAS ATEITIES RYŠIŲ (mano pabraukta) su Lietuva galimybės, geriau galime išnaudoti. Taip išnaudoti, kad mums, o svarbiausia Lietuvai, būtų kuo daugiau naudoti ir kuo mažiau žalos (suvaržymų)'.

Kaip matome, gerb. profesorius baigė visai taikingai ir reikėtų būti iš prigimties priekabiam, kad su juo ginčytis. Deja, tokia buvo tik jo kalbos pabaiga. Prieš tai prelegentas buvo smarkiai užpuoles VLIKą. Jis teigė, 'jog su Vliku negalys susikalbėti, nes Vlikas aiškina, kad yra 15 grupių ir kad atstovaujamos visos partijos. O prelegento nuomone yra tik viena konservatorių partija su penkiolika skirtingų etikečių' ... ir panašiai.

Sunku suprasti, kaip VLIKas galėtų kliudyti dr. Z. Rekašiui pagalvoti apie NEŽINOMAS RYŠIŲ SU LIETUVA galimybe. Ar tam jam reikalingas leidimas, o gal VLIKas tuo reikalu turėtų nusiųsti savo igaliotinį į Lietuvą, ar dėti savo vizas į ten važiuojančių pasus? Kas, kas, bet bent profesoriai neturėtų bijoti pagalvoti patys vieni, be jokių varžančių taisyklių.

Iš kitos pusės žiūrint, taip darant nebūtų jokios progos kovai. Negi kibsi į rusus? Gali būti pavojinga. Su savaisiais kovoti daug parankiau ir saugiau. Už tat nenuostabu, kad tam reikalui leidžiamas net visas laikraštis, kurio vienas autorius nes šuniu apsimeta.

mė Maskva, Pekinas ir dar prieš kurį laiką CIA, kovodamos dėl įtakos būsimoje santvarkoje. Portugalai stengėsi sudaryti angoliečių koaliciją, kuriai perduotų valdžią. Kadangi Maskvos remiama grupė pradėjo vyrauti, koalicija iširo, kas privertė prezidentą Gomez vėl atstatyti kariuomenės valdymą iki lap-

kričio 11 d. N.Y. Times aiškino vedamajame, kad tai padaryta tam, kad ... sutrukdyti Maskvos šalininkų išsigalėjimą dar prieš nepriklausomybę, o Chicago Tribune samprotavo, kad Gomez tai padaręs specialiai Maskvos naudai. Kieno eketėje iš tikro pakils 'korkas' Gomes, pa-

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1975 METAIS

NAUDOKITĖS PAPIGINTOMIS KAINOMIS RUDENI!

5 DIENOS LIETUVOJE (1 diena Kaune)

Skubėkite registruotis — vietų skaičius ribotas! American Travel Service Bureau praneša, kad dar yra vietų sekančiose grupėse:

#10 — Spalio 1 d. — spalio 15 d. Iš NEW YORKO — \$940.00. Iš CHICAGOS — \$1059.00. 2 naktys Maskvoje, 5 Vilniuje, 3 Rygoje, 3 Maskvoje.

#11 — Gruodžio 19 d. — sausio 3 d. Kainos bus paskelbtos vėliau. 2 naktys Maskvoje, 5 Vilniuje, 3 Rygoje, 4 Maskvoje.

KIEKVIENĄ GRUPĘ LYDĖS PATYRĘS KELIONIŲ VADOVAS.

EKSKURSIJOS Į HAWAJUS — lapkričio mėn. 22 d. — gruodžio 6 d. 4 salos. Iš Chicagos — \$599.00.

Dėl informacijų skambinkite arba rašykite:
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos padarome reikalaujamus iškviatimo dokumentus. Taip pat teikiame informacijas kelionių reikalais po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraštus, parduodame lėktuvų bilietus — be jokio papildomo mokesčio.

Air fares and contents of this announcement are subject to change and/or government approval.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2100-9

TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
Tel. (216) 321-4751

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published
Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n, VILTIS
Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro
numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Ne-
spausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skel-
bimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

PARAMA DIRVAI

Nelaimė suartina žmones. Tai patyrėme, kai į mūsų atsišaukimą pradėjo plaukti aukos tiek iš pavienių skaitytojų, tiek iš organizacijų.

Clevelando Žalgirio kuopos šauliai, patyrę apie nelaimę, tuo atskubėjo su \$25 auka. Vienas pirmųjų buvo ir fotografas V. Bacevičius su savo bičiuliu A. Vikniu iš Tasmanijos palikę \$20 auką.

Jautriai į atsišaukimą atsiliepė ir ALTS-gos skyriai. Clevelando Sk., kuris yra Vilčiai davęs virš \$5000, pažadėjo dar tūkstantį.

Chicagiečiai, K. Pocius, dr. V. Dargis, inž. J. Jurkūnas, inž. E. Bartkus ir dr. J. Bartkus sudėjo \$1350.

Dr. J. Jakštas, siųsdamas auką, rašo:

'Lietuvoje buvo gražus senas paprotys kiek galima daugiau aukoti padegėliams ir nelaikyti jų įprastais elgetautojais. Padegėlis ūkininkas, kad ir kiek pasiturintis, nesidrovėdavo važinėti nuo kaimo į kaimą ir rinkosi labai dosniai duodamas dovanas. Padegėlį visi su pagarba ir kartu užuojauta priimdavo.

To lietuviško papročio skatinamas ir aš siunčiu padegėlį Dirvai savo kuklią pensininko dovaną.'

Iš centrinių organizacijų kolkas atsiliepė tik kelios.

Lietuvių Susivienijimas Amerikoje siųsdamas auką rašo:

'Užjausdami Jus Jūsų didelėje nelaimėje, sudegus Dirvos pastatui, ir įvertindami Jūsų didžius darbus lietuviybės išlaikymui, SLA Pildomoji Taryba per savo suvažiavimą rugpjūčio 1-4 dienomis 1975 m., nutarė paskirti Dirvai paramą -- \$250.

Linkime DIRVAI galimai greičiau nugalėti visus sunkumus. Tegyvuoja DIRVA dar ilgus metus!

LB Krašto Valdyba rašo: 'JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba, vertindama Dirvos kultūrinę ir visuomeninę reikšmę lietuviybės išlaikyme ir linkėdama, kad Dirva vėl atsistotų ant tvirtų pagrindų po ją ištikusias nelaimės, siunčia kuklią \$100 auką. Tikimės, kad Dirva vėl pasirodys su išsamiomis informacijomis, kurių visi laukiame.'

Dr. Juozas ir Emilija Zubrickai iš Kaukakee, Ill. siųsdami \$100 rašo:

'Apgailestaujame Jūsų nelaimę dėl neseniai įvykusio

gaisro ir, sakyčiau, tai yra ne tik Jūsų vienų nelaimė, bet visų lietuvių, kurie dar stengiasi išlaikyti lietuvišką žodį ir raštą, bei bendrai rūpintis lietuvių.

Manome, tų visų lietuvių pareiga yra kiek gali Jums padėti kuo greičiau išeiti iš tos nelaimės. Mūsų, kad ir nedidelė, auka gal kiek pagreitins tai.'

Iš Palm Beach Lietuvių Klubu gavome \$274 su tokiu laišku:

'Visus Palm Beach apylinkės lietuvių, o ypačiai Dirvos laikraščio skaitytojų, nemaloniai sukrėtė žinia apie Jūsų laikraščio leidimo pastatus ištikusią ugnies nelaimę. Gera žinoma ir taip jau sunkias lietuviškos spaudos išlaikymo sąlygas gyvenamojoje kasdienybės aplinkoje, pilnai suprantame visus sunkumus, rūpesčius ir vargą, kurį Jums visiems teks dabar pakelti, norint ir toliau pratęsti Dirvos leidimą

Giliai įvertindami visos lietuviškos spaudos reikšmę mūsų emigracijos visuomeniam gyvenime ir jos didžiulį vaidmenį tautos laisvinimo pastangoms paremti bei lietuvių išeivijoje palaikyti, mūsų apylinkės tautiečiai greitomis suaukojo pridėdamą sumą pagelbėti Jums pakelti materialinius nuostolius.

Širdingai linkime Jums ne pritrūkti energijos, geros valios bei entuziazmo ir toliau leidžiant Dirvą. Liekame tikėdami, kad gausi lietuvių parama dar ilgiems metams patikins Jūsų laikraščio gyvavimą.'

Dirvos novelės konkurso mecenatas Simas Kašėlionis rašo:

'Išgirdęs apie gaisrą Dirvos namuose ir apie jo padarinius, kad sumažinus Jums rūpesčius, siunčiu šią kuklią aukelę -- \$100.

Tegul Jūsų ir mūsų visų skaitytojų pastangomis Dirva vėl greit sužaliuoja naujomis varsomis, lukštendama ir puoselėdama mūsų politinę bei kultūrinę gyvenimą.'

Skaitytojai Floridoje, A. ir L. Knopfmilleriai, siųsdami auką rašo:

'Su dideliu nuliūdimu perskaitėm Jūsų liūdną laišką apie Dirvos pastato likimą. Ir taip žmonijos gyvybės faktoriai -- ugnis ir vanduo -- ši

Clevelando vyrų oktetas š. m. rugsėjo 20 d. Bostone rengiamame Vysk. M. Valančiaus ir M.K. Čiurlionio minėjime atliks meninę programą. Oktetas taip pat sutiko atlikti meninę programą Dirvos suktuviniame baliuje, kuris įvyks 1976 m. sausio 24 d. Nuotraukoje okteto nariai su vadovu R. Babicku. J. Garlos nuotrauka

IŠ SLA VEIKLOS

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Centro patalpose New Yorke, nuo rugpjūčio 2 per keletą dienų posėdžiavo SLA Pildomoji taryba. Padarė daug svarbių nutarimų. Jie gali būti įdomūs ne vien SLA nariams, bet ir bendrai lietuvių visuomenei.

kartą tapo Dirvos nuostolių kūrėjai.

Mano žmona, išgirdusi šią liūdną žinią pareiškė, jog tokioje sunkioje valandoje reikia paremti nuostoliuose atsidūrusią mūsų spaudą, kad ji vėl galėtų būti gyva ir lankytojų skaitytojus. Priimkite šią kuklią auką. (\$50)

E. Valiukėnienė iš Chicago siųsdama \$100 rašo:

'Malonėkite priimti ir mudviejų su Mečiu kelis grašius Dirvai!'

Mokytoja V. Augulytė iš Clevelando rašo:

'Džiaugiuosi Dirvos redakcijos ir leidėjų ryžtu sudaryti galimybes laikraštį be pertraukos leisti po skaudžios nelaimės -- gaisro.'

Korp! Neo-Lithuania Los Angeles padalinio išd. B. Du da rašo:

'LST Korp. Neo-Lithuania Los Angeles, atjausdama ištikusią nelaimę, skiria nors ir mažą (\$25) auką, kad tik DIRVA greičiau galėtų lankyti savo skaitytojus.'

Juozas Blažys iš Chicago, siųsdamas \$100 rašo:

'Siunčiame Tamstoms šią auką norėdamas prisidėti prie gaisro nuostolių sumažinimo.

Nesu Dirvos prenumeratorių, bet Dirvą perku ir skaitau. Tad linkiu sėkmės, kad greičiau susitvarkytumėte po šios nelaimės.'

Tai tik dalis laiškų, kuriuos Dirva gavo su pinigine parama.

Ačiū visiems už finansinę ir moralinę pagalbą!

SLA prezidentas Povilas P.Dargis painformavo Tarybos narius apie audienciją pas JAV Prezidentą Fordą liepos 25 d. Baltuose Rūmuose, kurioje jis dalyvavo kaip SLA prezidentas ir ALTO direktorius.

Buvo ypatingai svarbu išgirsti prezidento Fordo pareiškimą, kad JAV iki šiol nepripažino ir toliau nepripažins nepriklausomų kraštų prijungimo prie Sovietų Sąjungos. Tautybių atstovų Prezidentas buvo prašytas Europoje, ir pačiame Helsinkyje, pakartoti tą pareiškimą. Buvo prašyta, kad pareiškimas būtų konkretus, jog Helsinky susitarimas nereikia Pabaltijo valstybių inkorporavimo pripažinimo. Prezidentas užtikrino, kad jis daro oficialų pareiškimą, kuris perduodamas spaudai ir skelbiamas per JAV informacijų šaltinius.

Pažymėtinas dr. K. Bobelio pareiškimas audiencijos metu. Jis, tarp kitko, pasakė: 'Pats Prezidentas turėtų turėti mintį, kad Maskva negalima pasitikėti; nors Helsinkio susitarimo 6-sis paragrafas sako, jog negalima kištis į kitų valstybių vidaus reikalus, tačiau tuo pačiu metu Maskvos agentai bando primesti Portugalijai komunistinę santvarką.'

Man teko garbė, pareiškė P. Dargis, visų lietuvių vardu padėkoti Prezidentui Fordui už jo pareiškimą, kad JAV nepripažins Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimo į Sovietų sąjungą, ir kad virš minėtu reikalu Helsinkio Konferencijoje nebus padaryta jokių nuolaidų.

Galutinai nutarta, jog Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Seimas įvyks 1976 m. liepos 5 dieną Pick-Congress Hotel, 520 South Michigan Ave., Chicagoje.

SLA Seimas švęs Amerikos Jungtinių Valstybių 200 metų nepriklausomybės ir

SLA 90 metų suskakties minėjimus. Smulkesnė programa bus paskelbta vėliau SLA Seimui rengti komisijos, kurią sudaro: SLA 6-toji Apskritis ir kuopų veikėjai, o taip pat Chicagoje gyvenančios SLA Pildomosios Tarybos narės.

Jau ne vieną kartą SLA skiria stipendijas akademiniams lietuvių jaunimui. Šiuose SLA Pildomosios Tarybos posėdžiuose paskirtos net trys: Eglei Juodvalkytei kuri siekia magistro laipsnio Pabaltiečių dramos srityje, studijuojančiai Southern Illinois univeristete Carbondale, Ill.; Angelei Kiaušaitėi, studijuojančiai muziką-dainą vimą bei vaidybą Hunter College, New Yorke ir Juozui Juškai, studijuojančiam Marine Biology, Fairleigh Dickinson University, New Jersey.

Susivienijimui draugingas laikraštis Dirva Clevelande nukentėjo nuo gaisro. Užsudegus kaimyniniam namui, ugnis persimetė į Dirvos patalpas padarydama labai daug žalos.

SLA Pildomoji Taryba nutarė Dirvai paskirti vienkartinę pašalpą \$250.

SLA Istorijai spausdinti komisija pranešė, kad autoriai savo darbą yra baigę ir jau yra tariamasi suspaustuve ją atspausdinti.

SLA namas, 307 W. 30 St. New Yorke, yra remontuojamas. Rudens sezonui SLA reikalingos patalpos jau bus pilnai sumodernintos.

SLA Poilsio Namams Komisija, savo asmeniškoms atostogoms išvykus, apžiūrėjo vietovėse -- Floridoje ir Atlantic City, N.J. keletą namų. Pilnai tinkamų ir priinama kaina dar nerado.

G. Meiliūnienė
SLA Sekretorė

DR. ANTANAS BUTKUS

Išpūdžių nuotrupos iš JAV LB Tarybos sesijos Clevelande

(Išpūdžiai buvo gauti dar liepos mėnesio pradžioje, bet dėl įvykusio Dirvoje gaisro tik dabar gali būti spausdinami)

(2)

(Tęsinys iš pr. numerio)

Buvo ir abejojančių. Pasta rieji paklausė kaip su tais, kurie nuo balsavimo susilaukė. V.V. iš Philadelphijos jiems atrėžė, kad susilaikantieji neparodo, kur jų sąžinė. (Dėl sąžinės ir kugždėjimo vieniems vienaip, kitiems kitaip, o tretiems pagal reikalą – pakalbėsime truputėlį vėliau.) Dalis Tarybos narių susirūpino ne tik dėl organizuotos Bendruomenės (prašom jos nesumaišyti su 'Reorganizuota Bendruomenė'). Jiems rūpėjo visų lietuvių, atseit, lietuvinio ar bendruomenės iš mažosios raidės reikalai. Jie, lyg negero nujausdami kėlė rankas. Kai pirmininkaujantis, kad ir nenoromis, retkarčiais davė ir jiems žodį – kėlė abejonių tokios 'kietos rezoliucijos' tikslingumu. Jie tvirtino, kad rezoliucija reikalus dar labiau sugadins. Siūlė atvesti rezoliuciją kaip iš esmės negatyvią, smerkiančią, kurios vis tiek niekas nepaklausys. Pastarųjų įsiterpimų buvo mažiau. Jiems ir taktiniai nebuvo palanki dirva (pirmininkaujančiam 'nepastebint' iškeltos rankos). Antra, vadovaujančių linijai nepritariančių šioje Taryboje buvo žymiai mažiau už kovingo fronto šalininkus. Kodėl jų dabartinėje LB Taryboje mažiau – labai sudėtingas klausimas, reikalaujantis daug aiškinimų. Šį klausimą net kelių sąstatų Garbės Teismas mėgino, bet nepajėgė išaiškinti. Nesprendime šiandien jo ir mes, pabrėždami tik, kad nėra taip paprasta, kaip kad aktyvieji bendruomenininkai teigia, jog dabartinės Tarybos užimtai linijai nepritaria tik tie, kurie nebuvo išrinkti. Anaiptol ne! Valdžią užimti, pasirodo daug lengviau, negu sugebėti išmintingai valdyti!

Dabar atsiverskime užrašus ir pasiskaitykime apie tuo laiku vykusias diskusijas. Jų pagrindines mūšias buvo gana lengva sugauti ir be magnetofono juostelės, nes daugumos kalbos buvo labai trumpos: VK iš Detroito – rezoliucija yra negatyvi ir destruktivi. Mūsų veikla yra gera valia paremta, tad tokie nutarimai nepaisomi. Siūlau vietoj šios rezoliucijos sudaryti specialią k-ją LB-ės ir ALTo veiklai suderinti.

V.K. balsas liko 'tyruose šaukiantis', nes tuoj po jo pareiškimo sekė E.L. iš Clevelando: Siūlau vieną pataisą – Lietuvių Tautą išseivijoje.

V.K. iš Chicagos: Negalime keisti rezoliucijos esmės. J.J. iš Chicagos: Šiai rezolucijai nedavėm eigos vakar,

neminėkim jos ir šiandien.

V.K. dar pridūrė: Būkime drąsūs ir pasisakykime, ką mus igaliojo Vidurio, Atlanto ir Clevelando apylinkių posėdžių nutarimai. Jie smerkė.

Čia seka mano įsiterpimas sau pačiam (posėdyje balso neprašiau, jo nebūčiau ir gavęs, nes ir Tarybos nariu būdamas retai jo begaudavau): Nežinau kas dėjos Vidurio ir Atlanto apylinkių susirinkimuose, tačiau Clevelando susirinkime dalyvavau. Jame V.K. iškėlto smerkimo nebuvo, o dauguma susirinkime dalyvavusių pasisakė už LB-nės ir ALTo susitarimą. Siūlė tam tikslui sudaryti specialią k-ją. Platesnis to susirinkimo aprašymas buvo išspausdintas Dirvoje.

V.V. iš Philadelphijos kalbėjo ilgėliau ir klausė, kur yra kiekvieno mūsų sąžinė. Iš šalies stebint, man nebuvo aišku kurioje pusėje randasi paties V.V. sąžinė, nes jis kalbėjo lyg vienaip, o vėliau, kitų sugraudintas (labiausiai G.K. iš Clevelando) balsavo kitaip!

V.K. iš Detroito lyg nedrąsiai, bet gana įtikinančiai išpėjo: Pasmerkietieji tartis neis!

Pirmame balsavime 25 pasisakė už, 7 – prieš ir susilaikiusių tarpe matėsi ir V.V. ranka. Tiesa, vėliau jis (G.K. parašintas) išdrįso parodyti sąžinę ir balsavo už kietos rezoliucijos priėmimą. Ilgokai kėlė ranką V.R. iš N.Y. . Žodį gavęs atpylė kondensuotą, logiškai pagrįstą ir gerai argumentuotą kalbą. Kalbėjo aiškiai, ramiu tonu bet paskubomis, tad visos jo kalbos, deja, nepavyko užsirašyti. Įdomiausia man ta kalba buvo ir dėl to, kad ją sakė dar labai jaunas asmuo. Žavėjaušis ne tik jo lietuvių kalbos grynumu, bet ir stipria argumentacija, bei lietuvių prosenaliams įprasta plienine logika. V.R. buvo nesuprantama, kaip galima lietuviams smerkti Lietuvių Chartos vardą. Joje įvairių pažiūrų bei įsitikinimų lietuviui ir jų organizacijos turi tą pačią teisę. V.R. kreipia Tarybos narių dėmesį ir į faktą, kad sesijos dar-

botvarkėje buvo išklaudyta tik LB Valdybos nuomonė, o ALToi net nebuvo pranešta, kad bus svarstomi jo organizaciniai reikalai. Pabaigai V.R. siūlė nedaryti kitiems to, ko nenorime, kad kiti mums darytų ...

Prezidiumo pirm. pareiškė, kad į V.K. iškeltas mintis nereikia kreipti dėmesio, nes čia yra LB-nės susirinkimas ir galime daryti ką tik norime.

Žymusis A.R. iš Chicagos pritarė pirmininkaujančiam, pabrėždamas, kad – mes esame jau pavargę. Laikas užbaigti su tais, kurie mūsų laiką gaišina. Siūlė nukirsti nudžiūvusią šaką!

Dėl A.R. pasisakymo suabejojo J.G. iš Washingtono klausdamas, ko mes (Taryba) norime? Ar norime rasti galimybę dirbti visi kartu, ar apkaltinti mūsų linijai nepritariančius. Nuomonės skiriasi, tačiau mokėjime nuomones toleruoti. Kuo ta rezoliucija gali mums pasitarnauti, blaiviai klausė J.G. ir pridūrė, kad oficialiai kaltinti ALTo, LB-nės Taryba gal ir neturi teisės?!

A.R. pritrūko kantrybės klausytis priešingos nuomonės ir jam nepalankių argumentų. Tad pasiūlė nutraukti diskusijas. Pritarimo negavo.

T.B. iš Chicagos siūlė ieškoti ir siekti vieno kelio ir dėl to šia rezoliuciją atmesti.

V.K. iš Chicagos pripažino, kad yra teisinga mylėti artimą. Sakė, kad Kristų žemė-

je prikalė prie kryžiaus. Dabar, jo nuomone, keli asmenys kryžiuoja LB-nę. Siūlė diskusijas užbaigti. Įtakingiausias aktyviųjų bendruomeninkų vadas P.K. pritarė A.R. ir V.K., pareiškdamas, mums viskas yra aišku!

Už diskusijų nutraukimą pasisakė 19, prieš – 8 ir 7 susilaikė. Pritrūko 3/5 reikalingos daugumos, tad diskusijos buvo tęsiamos.

Visuomeninių reikalų vice pirm. A.G. kvietė rašyti ALTa sudarančioms organizacijoms laiskus. Tvirtino, kad čia tik kelių žmonių varomas darbas.

G.K. iš Clevelando ilgesnėje kalboje apreiškė, kad klausimas visiems pasidaro sąžinės dalykas. Dalykas svarstyti kaip LB Tarybos atstovybė, ne apie asmenis. Mūsų atsakomybė yra ir iš tos atsakomybės pabėgti negalime. Kas mus išrinko ir ką mes darome ir kas mes esame? Mūsų vienybė. Darbai, kuriuos mes dirbame, darbai pasišventusių žmonių yra trukdomi. Užtenkamai pateikta davinių. Sesijoje turime pasisakyti. Atsakomybę turime. Egzistencialiai labai realiai jaučiame. Reikalas surištas su labai gyvybiniais dalykais ir ateities darbais. Nebijokime pasisakyti tais reikalais. Darykime išvadas iš tų darbų, o ne apie asmenis. Rezoliucija nėra negatyvi, bet labai pozityvi. Žodžių vartojimas yra kitas dalykas. Sutinku su V.R. (G.K. kalbėjo lėtai, tai buvo galima užrašyti pažodžiui. Atrodo, kalbėjo sąmoningai spragomis.)

Posėdis pratęsiamas 15 minučių.

V.A. iš Chicagos reiškė nusistebėjimą, kad J.G. neprisiėmė Garbės Teismo sprendimo – Papeikti, atimti teises 6 mėnesiams.

Krašto Valdybos pirm. J.G.: Duryš buvo ir liks atdaros. ALTa gali paduoti ranką. Yra dr. A. Butkaus projektas. Jis yra atstumtas to paties ALTo. Gali grįžti visi kas išėjo. Jie nebėra LB-nėje. Mane jaudina meilės žodžiai V.R. iš N.Y. ir V.K. iš Detroito. Kur jūsų sąžinė, kodėl jūs mūsų neginate?

V.V.: yra pozicija ir opozicija. Nėra garbinos opozicijos. Reikalas eina apie teismo nubaustus kenkėjus. Neturėtų būti minimos organizacijos, bet asmenys, kurie nubausti.

J.G.: Garbės teismo sprendimas galutinis. Tačiau ar teisingai reikalą pastatome šiose rezoliucijose? Ar tas padeda mūsų reikalams? Minime sąžinę, tad į ją ir pažiūrėkime atvirai. Siūloma rašyti laiskus ALTa sudarančioms organizacijoms, o pačiam ALToi net neleidžiame pasiaiškinti. Mes nepasitar-nausime lietuviškam reikalui. Daugumos nepaprastas kietumas ir privedė prie mūsų susiskaldymo! Turėtume būti daugiau tolerantiški. (mano pabraukta AB). Užuo to, per vieną ar du balsus užčiaupiamė jiems bur-

SOPULINGOJI.

Nežinomo liaudies meistro kūrinys.

(Nukelta į 5 psl.)

Iš LB Tarybos sesijos...

Jų pačių akimis

("Šluota")

(Atkelta iš 4 psl.)

nas. Vyrų dirbkime kartu ir sudarykime progos jiems dirbti. Rezoliucijos priėmimas nepataisys reikalo.

Adv. Ž: Klausimas buvo įtrauktas į programą. Jei neišnešime sprendimo ir neparodysime Tarybos valios, LB-nei daug kainuos teisumuose. S. Kudirkai rinkti pinigai ir kt.

Čia įsiterpė R.Č. ir paklausė, kas 'Jūs' ir kas 'Mes'. Tą klausimą nutraukė prez. pirm., paaiškindamas, kad vieni kitus žinome. Šią pirmininkopastabą palydėjo kelių aktyviųjų bendruomenininkų pakikėnimai.

A.R. nusistatė, kad yra tokių, kurie nesupranta kenkėjo varomo darbo. Priminė lietuvių gydytojų priimtą rezoliuciją, griežtai smerkiančią ardimą. Taip pat minėjo ALTS-gos sukaktuvinio Seimo rezoliucijas (šių dviejų organizacijų rezoliucijos nieko bendro neturi su LB-nės Taryboje priimta vienpusiškai kieta rezoliucija A.B.) 'Visuomenė ir dirbantieji pavargo. Mūsų šventa pareiga Tautos išlaisvinimu' – iškilmingai baigė A.R. savo pasakutinę kalbą.

A.V. iš N.Y.: Labai, labai rimtas reikalas. Paliestieji yra labai jautrūs. Ar verta duoti akmenimis į galvas? Ar verta didinti plyšį ir varyti kylį tarp lietuvių. Pasisakė prieš čekagiškio V.K. argumentus ir kvietė Tarybos narius atkreipti dėmesį į V.R. iškeltus labai rimtus motyvus prieš rezoliuciją priėmimą. Tvirtino, kad jau-

nesnis V.R. žymiai geriau pramato bendrąsias lietuvių problemas ir mūsų veiklos ateitį, negu keletas 'prityrusių' bendruomenininkų, raginusių tą rezoliuciją priimti.

Balsavimas sekė vardiniu sąrašu. Lyg pagal ankstyvesnį susitarimą, 29 pasisakė už 'kietosios' rezoliucijos priėmimą, 6 – prieš ir 4 susilaikė.

Balsavimo rezultatus perskaičius, galvotrūkiais bėgau į čia pat esanti areodromą ir vos-vos suspėjau į lėktuvą Bostonan – pakeliui į New Hampshire.

Pabaigai noriu paaiškinti, kad hilabilininkų teismu pavadinau aktyviųjų bendruomenininkų sau suteiktą įsivaizduojamą galią beatodairiniai tvarkyti išeivijos lietuvių gyvenimą. Norai daugumos jų gal ir geri. Nedaug ir prieš jų sau pasistatytus tikslus prikišti tegalima. Jei gu reikalas suktųsi apie organizaciją, kurios tikslas sau vienai ir savo nariams ką nors atsiekti – tai panaši tak tiką būtų galima suprasti ir ją pateisinti. Pavyzdžiui, jei gu tai būtų jaunimo organizacija, kurios tikslas būtų išauklėti, išugdyti ir ideologiškai sustiprinti bei užgrūdinti savo narius. Šalia to, išsaugoti jaunimą nuo jaunystėje pasitaikančių pavojų, tai tų organizacijų vadovų noras savęsp patraukti, palenkti, sudrausti, pabarti, ar net – vardan aukštesnio idealo – stumti, liepti, drausti ir pagaliau neleisti. Gi nerangius, nenuoramas, pramušgalvius ar neklaužadas nu-

bausti. Taip, nubausti, ar pagaliau iš tos ar kitos garbingos organizacijos narių sąrašo išbraukti. Visa tai būtų suprantama, jeigu ir nevisai pateisintina.

Nejaugį tie aktyvieji bendruomenininkai (lygiagrečiai eidami čia minėtų organizacijų dvasios vadovų, ar kokias kitas kilnias pareigas) užsimiršta, pasimeta ar susi-

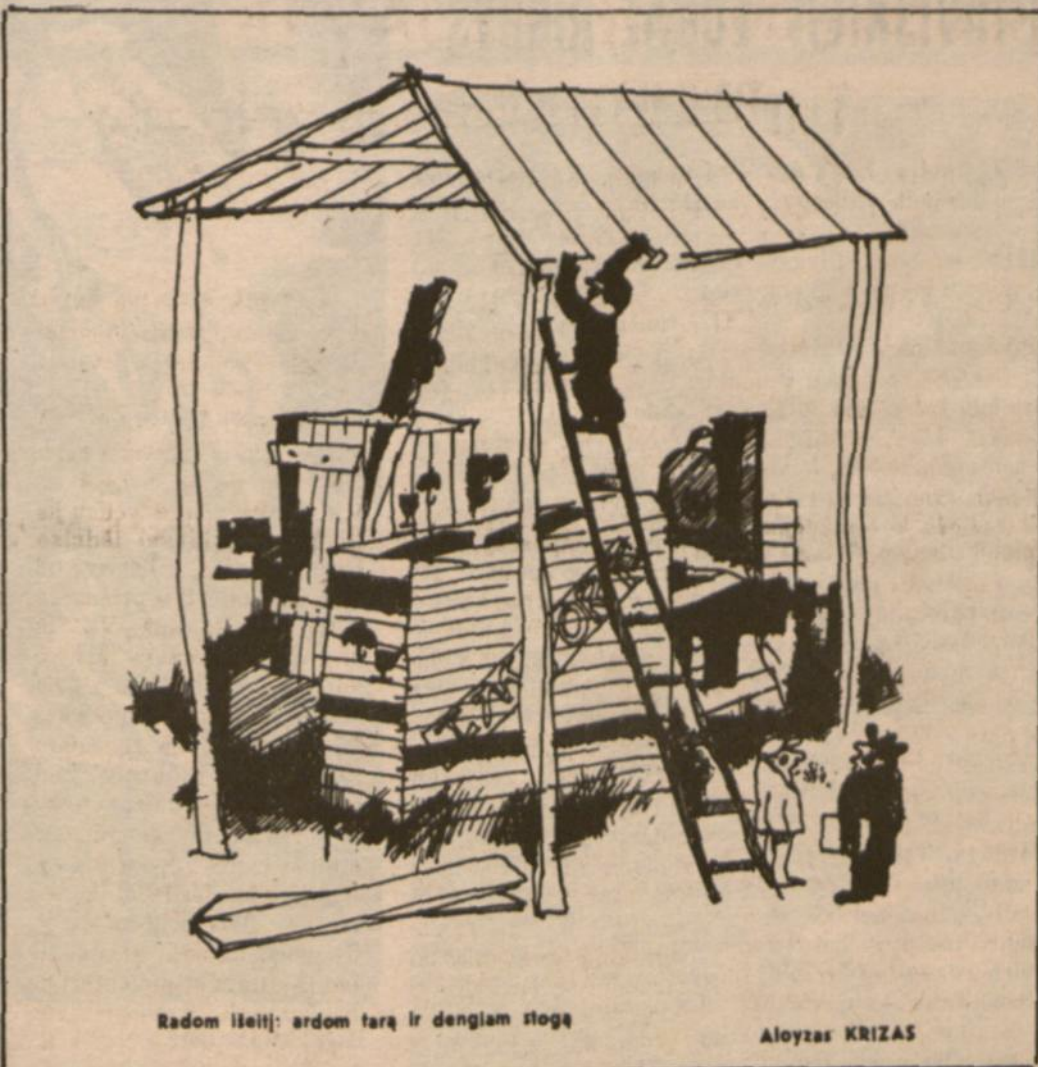
maišo ir nebeatskiria, kas gal tinka jaunimo organizacijai – nebūtinai tinka LB-nei. Kantrybės pritrūkę jie nebe nori klausytis nuomonės tų, kuriems Lietuvių Bendruomenės organizacija yra sinonimas su lietuvių, arba su visa išeivijos lietuvių bendruomene.

Čia skirtumas yra esminis ir tektų iš naujo įsisąmoninti

kad 'kas leidžiama Jupiteriui – nebūtinai leidžiama jaučiui!'

P.S. Įdomiame V. Kutkaus straipsnyje Dirvoje yra praleista K. Žiedonio pavardė. Jis taip pat balsavo už kietąją rezoliuciją.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Radom išeitį: ardom tarą ir dengiam stogą

Aloyzas KRIZAS

Vienas svarbiausių pranešimų mūsų klientams:

PAVIENIŲ GENERACIJA

Šiandien yra virš 13 milijonų amerikiečių gyvenančių pavieniui ir jų skaičius didėja kiekvieną dieną. Šis pasikeitimas turės įtakos energijos pagaminimui ateityje, nes daugiau jėgos yra sunaudojama, negu jūs galvotumėte, aptarnauti pavienių generaciją.

Paimekite tipišką viengungį gyvenantį moderniam apartamente. Jūs rasite daugumą tų pačių apyvokos reikmenų kuriuos paprastai naudoja visa šeima. Ten bus šaldytuvas. Plyta. Indų plovimo mašina, ir skalbiama, ir džiovintuvas. Spalvota televizija. Ir butas tikriausiai turės šaldymo sistemą.

Žinoma, pavienis tikriausiai nenaudos viso to taip dažnai kaip šeima, bet šaldytuvas veiks vistiek 24 valandas paroje – apie 150 kwh per mėnesį. Ir galima tikėti, kad TV bus įjungta gana dažnai. Ir galima laukti, kad šaldomoji sistema bus gerai išnaudojama karštais vasaros vakarais.

Žmonių gyvenimo būdo įpročiai labai rišasi su reikalingos energijos pakankamo kiekio patiekimo ateityje planais. Taip pat įpročiai darbe. Ir bankuose. Ir susisiekiame.

Šie įpročiai rodo didėjančią paklausą elektros ir augantį reikalą papildomų jėgainių jos pagaminimui, jei norime išvengti elektros stokojimo problemų.

Mūsų nelaime, tai rišasi su kitu, taip gerai visiems žinomu įpročiu – *inflacija*. Tai labai greitai kelia kainas jėgos gaminimo įrengimų, statybos, priemonių ir darbo.

Taigi, rytojaus elektra turės būti brangesnė taip pat.

Ir kiekvienam iš mūsų.

The ILLUMINATING Company

VAIDAI IR DARBAI

LIETUVIŠKIEJI 'EQUAL RIGHTS'

Jūratė Statkutė-de Rosales

Karingų 'Moters Metų' žygiuose siautėjanti nelietuvė draugė susiraukė, kai prasi-tariau, kad moteriškos lyg-bės judėjimai manęs nedomi-na. Aiškinau:

- Lietuvės moters padėtis yra kitokia. Nuo tautinio at-gimimo laikų, t.y. nuo XIX šimtmečio, mūsų moterys buvo sąlygų priverstos žy-giuoti petis į petį drauge su vyrais tautinės kovos keliu. Engiamų, teisiųjų, tre-miamųjų ar suimtų sąrašuo-se, vėliau partizanų kovose, tautos atsparumo uždavi-niuose, lietuvei nuo seno ati-teko tragiška 'equal rights' privilegija.

- Reiškia, jūs esate vyriškos moterys? - pagarbiai pa-klausė draugė.

- Jei kartais tokios tampa-me - suabejojau - tai jau ne savo valia. Žinai, net laisvai gyvenanti išeivijos lietuvė turi tiek daug uždavinių visuomeniniame, kultūrinia-me gyvenime, ji turi tiek daug lietuviškos išlaikymo pareigų savo namuose, jog jos naturalus moteriškumas irgi kartais nukentia. Kiekvienai mūsų yra malonu būti 'moteriška moterimi', bet dėl pareigų kiekio ir pobū-džio, tatau nevisada yra priei-nama.

- Aha, jūs vis dar politiko-je vergaujate vyriškiems in-teresams? - pranešė draugė. Šyptelėjau.

- Ar tikėti į tautos laisvo apsisprendimo teisę yra išim-tinai vyriškas interesas? - paklausiau.

Draugė kiek sumišo, bet neatleido:

- Iš tavo kalbos darau išva-dą, kad lietuvis savo 'equal rights' judėjimą pravedė XIX šimtmetyje.

Gal ir taip. O gal ir ne. Ar man tatau yra svarbu? Kai pas mane darbas darba veja, ir devyni darbai stovi dar ne paliesti, retkarčiais stabte-liu ir viską staiga pamiršusi, atsiduoju žaviam liuksui: prisimenu, kad esu moteris. Nauja suknelė, kitaip pakirp-ti plaukai, skirtinga spalva ant akių vokų, vyro vakare atnešta gėlių puokštė - visa tai yra lyg atostogų kampe-lis užimtame gyvenime.

Equal rights? Lietuvė juos kenčia nuo seno, be jo-kių kovų, be specialių kon-gresų, be plakātų nešiojimo. Ach, su koku malonumu ji iš keistų savo lietuviškuosius 'equal rights' į paprastus 'sweet rights' ...

Kiek pasvajojusi, grįžau į tikrovę. Už pusvalandžio tu-rėjau greitomis važiuoti į lie-tuvišką mokyklą, kur dėstau vakarais lietuvių kalbą miš-rių šeimų vaikams.

Pasisukau į savo draugę: - Mano miela, jūsų plakati-nėms eisenoms mes laiko ne-turime.

REFRIGERATION
ENGINEER

With 1st Class Refrigeration license and high pressure boiler operator's license for full time position. Paid vacation, holidays, life insurance, health & accident ins. and pension program. Apply at Shedd-Bartush Foods, 14401 Dexter Blvd., Detroit, Mich. 313-668-5810.

An Equal Opportunity Employer (54-57)

PIGIAUSIA KELIONĖ Į GIMTĄJĮ KRAŠTĄ
savaitės ekskursija Lietuvoje

tik \$679

(lėktuvas, viešbutis, maistas)

Ekskursija išvyksta iš Bostono ir New Yorko

RUGSĖJO 25 D. ir SPALIO 16 D.

Dar yra vietų. Vietų skaičius ribotas.

Prie šių grupių galima jungtis ir iš kitų miestų - Chicagos, Clevelando, Detroito, Pittsburgho, Philadelphijos, Los Angeles ir kitur. Norintieji gauti daugiau informacijų prašomi kreiptis į

ALGIRDA MITKŲ,
8 White Oak Road
Newton, Mass. 02168
Tel. (617) 969-1190

arba

Galaxy Tours & Travels
141 Linden Street
Wellesley, Mass. 02181
Tel. (617) 237-5502

Iš kitų miestų galima skambinti Collect dienos metu Galaxy Tour & Travels arba Algirdui Mitkui po 4 valan-dos po pietų.

Prašome pasinaudoti šia puikia proga taip pigiai
Lietuvą aplankyti

JURGIS JUODIS

Pro Patria

BALFO UŽDAVINIAI

Kasmetinis BALFo skyrių ir apskričių valdybų uždavi-nys yra pinigų telkimo vajau pravedimas. Yra skyrių, ku-rie dėl vietos sąlygų, vajų praveda skirtingu laiku, tačiau BALFo pinigų telki-mo vaju mėnesiu yra skel-biamas SPALIO mėnuo. Spalio pradžioje oficialiai prasideda BALFo kasmeti-nis pinigų telkimo vajus.

Praėjusių metų vajus bu-vo sėkmingas - tai skyrių ir apskričių valdybų ir tarkin-kų nuopelnas. Sėkmingas vajus parodė, kad lietuvių vi-suomenė supranta ir įverti-na BALFo reikšmę ir darbus. BALF Centro Valdyba reiškia padėką skyrių ir apskričių valdyboms už praėju-sių metų darnų vaju prave-dimą ir nuoširdų bendradar-biavimą. Nėra abejonės, kad ir šiais metais BALFo lė-šų telkimo vajus pasiseks. Bet pravartu iš anksto pla-nuoti ir svarstyti vaju prave-dimą. Vajaus pravedi-mo našta tenka skyrių ir apskričių valdyboms. Centro Valdyba taipgi jungiasi į va-jų ir stengiasi skyrių ir apskričių valdyboms padėti. BALFui lėšos labai reikalin-gos, nes vis dar yra, ir gana daug, pagelbos reikalingų lie-tuvių.

Antras BALFo veiklai svarbus uždavinys, kurio įvykdymo pasiekimas prik-lausys nuo skyrių ir apskri-čių valdybų, yra BALFo dvi-metinis seimas, kuris įvyks š.m. lapkričio 8 d., šeštadie-nį, šv. Mergelės Nekalto Pra-sidėjimo parapijos salėje, Brighton Parke. Centro Val-dyba yra labai dėkinga prel. D. Mozeriui už parodytą ma-lonų prielankumą, leidžiant

seimui pasinaudoti parapijos patalpomis.

Seimas BALFo organizaci-jai yra pats reikšmingiausias įvykis, nes jame aptaria-mos esminės BALFo veiklos gairės, vyksta direktorių rinkimai ir svarstomi BALFo įstatai.

Įstatų keitimas yra neeilis įvykis, todėl Įstatų klau-simas seime yra vienas iš svarbiausių. papildymų ir pakeitimų projektus paruo-šė Įstatų komisija. Jie bus išsiuntinėti skyrių ir apskričių valdyboms 30 dienų prieš sei-mą. Įstatų papildymus ar pa-keitimus bus galima siūlyti ir seime, bet pageidautina, kad siūlymai būtų pateikia-mi raštu.

Skyrių valdyboms tenka uždavinys seimui pasiruošti. Apyskaitinės anketos dėl dviejų praeitų veiklos metų jau išsiųstos skyriams. Sky-riams patariama rūpintis skyriaus atstovais seimui. Pageidautina ir būtų labai naudinga BALFo organizaci-jai, kad į seimo atstovų tar-pą patektų ir jaunimo atsto-vai.

FOREMAN
NIGHT SHIFT

For approximately 25 man shift, 5 day 55 to 58 hour week. Must have good working background. Tape turning in O.D.-I.D. grinding, also some expe-rience in gear cutting and gear grinding desired but not necessary. Excellent pay and fringes, including Blue Cross and Dental plan. Out-standing opportunity with rapidly ex-panding company. Must have com-plete resume prepared prior to ap-pointment. Contact M. V. Anderson, 313-773-0450.

CLIPPER INDUSTRIES
INC.

29200 CALAHAN
ROSEVILLE, MICH. (54-60)

MACHINE OPERATOR

Immediate opening to operate Resin-Solvent application equipment. Prefer high school graduate, over age 30, with production experience. Liberal benefits, cafeteria and free parking.

RICHMAN BROS.

1600 East 55th Street
Cleveland, Ohio
216-431-0200, ext. 252
Equal Opportunity Employer M/F (54-56)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

**DIRVAI visą korespondenciją
ir pinigus siųsti šiuo adresu:**
Dirva, P.O. Box 03206,
Cleveland, Ohio 44103.
Redakatoriaus tel. (216) 321-4751

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 1/2% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 1/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

**Saint
Anthony
Savings**

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juokas Gribauskas, vedėjas

KŪRYBA IR MOKSLAS

AGRESYVUS ŽMOGUS

DR. D. DEGĖSYS

Teroras miestų gatvėse, nesantaika ir pyktis šeimose nesutarimai visuomeniniame bei organizaciniame gyvenime, karai tarp tautų ir valstybių, rasinė neapykanta -- tai yra šių laikų kasdienės žinios. Visi šie nemalonūs modernaus ir civilizuoto gyvenimo apsireiškimai išplaukia iš žmogaus psichinės būklės, agresija vadinamos.

Agresija yra vienas iš igimtų žmogui instinktų, be kurio žmogaus vystymasis bei progresas būtų sutrūgdytas. Šis instinktas padeda jam užtikrinti jo egzistenciją šiame pasaulyje. Primityviais laikais šis instinktas padėdavo žmogui apsiginti nuo jo priešu, lygiai kaip ir aprūpinti save ir savo šeimą maistu medžiojant bei gaudant kitus gyvius. Agresija yra žmogaus psichinis stovis, kurio metu žmogus gali būti konstruktyvus arba destruktivus. Konstruktyvios agresijos atveju žmogus savo energiją vartoja kūrybai, muzikai, mokslui, sportui arba visuomeniniam ir politiniam gyvenimui. Konstruktyvi agresija prisideda prie žmonijos progreso, tuo tarpu netvarkinga, destruktivi agresija prisideda prie jos chaoso ir todėl gali pasidaryti žmonijos nelaimė.

Kokie gi yra agresijos simptomai? Jie yra įvairūs. Kai kuriais atvejais žmogus gali net neįsivokti, kad jo veiksmai yra agresyvūs. Pavyzdžiui trankymas durimis, daužymas kumščiu į stalą, kėlimas balso diskusijose, ginčijimasis dėl mažmožių, daužymas automobilio vairo nekantriai laukiant besikeičiančios eismo šviesos -- tai vis užslėptos agresijos ap-

raiškos. Didesnės agresijos simptomai yra bet kokioje formoje be kontrolės išreikšti veiksmai, kaip pav. mušimas, peštynės, užgauliojimas kitų, žudymas, vandalizmas. Agresija yra žmogaus psichinio ir fizinio gyvenimo dalis, kuri gali mumyse pasireikšti vienokia arba kitokia forma mums net nežinant jos sukėlimo priežasties, bet mums yra žinomi kai kurie organizmo pakitimai, kurie susidaro tokios agresijos momentu. Agresijos atveju organizme vyksta ne tik psichiniai, bet ir fiziniai pakitimai. Visų pirma organizme atsiranda nervinė įtampa, kurios įtakoje kraujyje padidėja ACTH ir adrenalino kiekiai. Šių hormonų įtakoje širdies pradeda dažniau plakti, kraujas pradeda greičiau kraujo induose tekėti, kraujo spaudimas pakyla, akių vyziukai išsiplečia, veido ir kūno oda išbala todėl, kad kraujo didžiūma iš odos nuteka į muskulius; muskulai prisipildę krauju išsitempia, žodžiu, visas organizmas pasiruošia kovai, arba pasitraukimui iš kovos lauko -- bėgimui. Toks organizmo reagavimas agresijos metu yra vadinamas 'Fight or Flight' reakcija.

Taigi, agresijos momentu organizmas sumobilizuoja tiek psichines, tiek fizines jėgas vienam arba kitam tikslui atsiekti. Jeigu žmogus taip sukauptą energiją vienu kiu arba kitokiu būdu išleis, tai po tokio išėjimo organizmas palaipsniui pereina į normalų psichinį ir fiziologinį stovį be didesnių organizmui neigiamų pakitimų.

Tačiau ne visada žmogus

gali taip sukauptą energiją išleisti pagal savo norus. Pavyzdžiui, tarnautojas, nemėgdamas savo viršininko, bet bijodamas netekti darbo turi slėpti savyje esamą viršininkui agresijos jausmą ir tokiu būdu savo organizmą visą laiką laikyti nervinės įtampos stovyje; arba, pav., žmogus dirbantis jam nemėgstamą darbą, bet dėl ekonominės padėties negalįs jo mesti, visą laiką turi savyje užslėptą agresijos jausmą kuris pamažu pradeda jo sveikatą griaužti. Taip besitęsiančios įtampos atveju širdies plakimas visą laiką būna greitesnis ir tuo pačiu kraujo spaudimas didesnis. Be šių kraujo sistemos sutrikimų, chroniškos agresijos atveju, organizme atsiranda ir cheminiai pakitimai, kurių įtakoje visas organizmas pradeda negaluoti. Dažniausi negalavimo simptomai atsiranda virškinamajam trakte, būtent, skrandyje, dvylikpirštėje ir storiojoje žarnose atsiranda žaizdos. Nuolatinių galvos skausmai irgi yra tokių žmonių tarpe dažni nusiskundimai. Silpnąsą turintieji gali gauti nervinius ir psichinius sutrikimus kaip depresiją, kuri gali baigtis savižudybe.

Laisvalaikio užsiėmimai kaip tenisas, krepšinis, golfas, irklavimas, futbolas, plaukymas bei kitokis fizinis sportas išleis daug kūno energijos ir tokiu būdu mažina destruktivios energijos apsireiškimus, ypač, jeigu tokia energija yra susikaupusi žmogaus organizme užslėptos agresijos atveju.

Kitokie laisvalaikio užsiėmimai kaip žaidimas šachmatais, piešimas, muzika, įvairūs medžio drožinėjimai, fotografavimas, spaudoje dalyvavimas ir straipsnių rašymas bei daugelis kitų, reikalauja mažiau fizinės energijos, bet jie yra visi geri ir konstruktyvūs agresinės energijos eikvojimo būdai.

Dauguma žmonių žino, supranta ir jaučia, kada jų organizme atsiranda agresinės energijos įtampa, bet jie šios energijos išsiveržimus gali kontroliuoti neleidami jiems pasidaryti destruktiviais. Tie, kurie yra impulsyvi ir savo agresijos slopinti nepajėgia, arba tie, kurie dėl įprasto ir besikartojančio kitų žmonių užgauliojimo su kitais žmonėmis sugyventi negali, jie turi ieškoti medicininės pagalbos. Kai kuriais atvejais agresijos problema gali būti lengvai išspręsta su radus tokiam individui kitokią darbą, kitokią užsiėmimą, arba kitokias pareigas, kur jis gali gavyje sukauptą energiją išleisti. Jaunimo

Pianistas Andrius Kuprevičius

Pianistas Andrius Kuprevičius laukiamas Angelų mieste

RŪTA KLEVA VIDŽIŪNIENĖ

Andriaus Kuprevičiaus pirmasis piano koncertas Los Angeles mieste buvo 1953 metais. Ilgas tai laiko tarpas, žinant, kaip labai yra pasikeitę per tuos metus gyventojų sudėtis ir kiek čia yra užauginta gražaus ir supilatusio jaunimo. Kilo mintis susigrąžinti Kuprevičių atgal į savo tarpą, leisti juo pasidžiaugti seniems draugams, bei sudaryti progą jį išgirsti tiek lietuviams, tiek pagarsinti lietuvių muzikinius atsiekimus ir vietos amerikiečių tarpe.

Pristatyti Andrių Kuprevičių čia tereikia gal tik tam gausiam būriui mūsų veiklaus jaunimo, kurie laike pereito vizito buvo dar per jauni rimčiau domėtis muzika. Vyresnioji karta visad su pasididžiavimu sekė pianisto kelią.

Vos devynerių metų amžiaus Andrius pasirodė pirmą kartą publikai ir, nuo to karto, jau nepranyksta nuo scenos ir iš laikraščių kritikų akių. Apleidus tėviškę jo koncertų gija veda per Austriją, Vokietiją, Šveicariją, vėliau gi į Pietų Ameriką -- Argentiną, Urugvajų, Pa-

ragvajų, Venecuelą, Braziliją. Šiuo metu yra giliai įleidęs šaknis Clevelande, kur vadovauja piano skyriams Music School Settlement ir Clevelando Valstybiniame Universitete. Laikė jo gausių išvykų koncertams į kitas valstybes, spauda visur su entuziazmu pabrėžia jo išimtinai virtuozinę veiklą atlikimą, ar tai būtų romantikos kupinas Chopinas, ar subtilus Ravelis ir Debussy, ar 18-tojo šimtmečio rečiau girdimi Schumanno ir Brahmsio kūriniai.

Kiekvienas kritikas pakartotinai džiaugiasi savitu Kuprevičiaus stiliumi, subtiliais niuansais, išvengimu pagundos eiti jau kitų pianistų pramintais interpretacijos takais. Jo pasirodymai su Clevelando ir Chicagos Simfonijos orkestrais be išimties buvo labai teigiamai įvertinti vietos spaudoje.

Tad Kuprevičiaus sugrįžimas į Los Angeles miestą bus tikra muzikinė šventė. Koncerto organizatoriai -- tai grupelė senų draugų, kurie, gavę pianisto sutikimą, jau karštligiškai pradėjo pirmuosius pasirengimo darbus. Data numatyta rudenį, lapkričio 2 d. 3 val.p.p. Wilshire Ebell teatre. Programoje numatoma Chopin, Liszt, Ravel, Ginastera (modernios krypties atstovas, argentinietis), taip pat Budriūno ir Gaidelio kūriniai.

Telieka laukti numatytos datos su dieliu nekantrumu.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

PENKERI METAI BE ANTANO SENIKO

A.A. Antanas Senikas

Ilgieji savaitgaliai Amerikoje yra visų labai laukiami. Toks ypač yra Darbo dienos savaitgalis, kuriuo baigiasi vasara, atostogos, visi grįžta į gyvenimo kasdienybę. Kas dar nesusėpė, skuba lankyti toli gyvenančius gimines, draugus, jaunimo stovyklas. Tos kelių dienų poilsio šventės JAV gyventojams kartu kelia baimę bei rūpestį ir klausimą, o kiek šios trys dienos nusineš gyvybių? Kiek nesugrįš namo iš kelionių, kiek žus auto nelaimėse?

Antanas Senikas su žmona Danute nepraileisdavo namie nei vieno Darbo dienos savaitgalio. Dažniausiai važiuodavo į neolitanų stovyklą ar kitų organizacijų suvažiavimus. Prieš penkeris metus, besirengdamas vykti į Korp! Neo-Lithuania stovyklą vykusią netoli jų gyvenamos vietos, Blue Water Manor, N.Y., blogai pasijutęs išvyko į ligoninę ir daugiau nebegrižo. Rugsėjo 4 d. stovyklaujančius kolegas pasiekė liūdna žinia, kad Antanas Senikas iškeliavo amžinam poilsui. Žinia greit perbėgo ir visą Ameriką, nes Antanas ne vien sau gyveno, visur turėjo daug draugų ir už jo paslaugas dėkingų pažįstamų.

Penkeri metai dar nespėjo iš atminties išrauti jo atminimo ne tik artimųjų tarpe, bet ir kolegų, draugų ir bendradarbių, nes velionis buvo tylus, taikus charakterio, principų žmogus. Gimęs 1912 m., baigęs Vytauto Didžiojo universitetą Kaune 1935 m. kaip diplomuotas teisininkas ir 1944 m. pasitraukęs į vakarus nuo bolševikų raudonojo teroro, 1949 metais atvyko į JAV ir įsikūrė Great Neck, N.Y. Priklausė visai eilei organizacijų: Neolitanų korporacijai, Tautinei Sąjungai, Akademiniam sambūriui, BALFui, Teisininkų draugijai, LB-nei nevengdamas jokių pareigų ir jų turėjo daug, stropiai visas atlikdamas.

Antanas turėjo tvirtą savo pasaulėžiūrą, tačiau pasitaikančius politinius ar visuo meninius nuomonių skirtumus visada stengėsi spręsti tolerantiškai. Toks pat buvo ir asmeniškam gyvenime: tolerantiškas, draugiškas, atlaidus kitaip galvojančiam, paslaugus, daugeliui šeimų sudaręs dokumentus atvykti į šį kraštą.

Ir po penkerių metų artėjantis Darbo dienos savaitgalis velionį primena ne vien jo

gyvenimo draugei Danutei Senikenei, netekusiai brangaus žmogaus ir mylimo vyro, bet ir organizacijoms, kurių vadovybėse jis ėjo įvairias pareigas ir, kurios jo asmenyje neteko didelės visuomeninio darbo jėgos ir materialinės paramos. Jo eitas visuomeninio gyvenimo kelias tebūna pavyzdžiu gyviems likusiems bendraminčiams.

(eč)

Iz. Vasyliūno kvartetas atliko Čiurlionio kūrinius

Š.m. rugpiūčio 9 d. Kennebunkport, Tėvų Pranciškonų vasarvietėje, įvyko M.K. Čiurlionio minėjimas, kuriame koncertinę dalį atliko Iz. Vasyliūno tam įvykiui sudarytas kvartetas.

Čiurlionio kvartetas seniai žinomas Iz. Vasyliūnui. Dar Lietuvoje, kada kvartetas tebuvo tik muziejuje, besirūpindamas lietuviška instrumentaline kūryba, iš Čiurlionio seserų V. Karužienės ir J. Čiurlionytės, Vasyliūnas sužinojo apie šito kvarteto buvimą. Praleides daug valandų, jis tą kvartetą savo ranka nukopijavo. Kadangi buvo dingusi pirma smuiko dalis, jis pats tą dalį prirašė taip, kad niekas net neatpažino, o šiandien net jis pats jos neatpažįsta. Šis kvartetas buvo išpildytas pirmą kartą laisvoje Lietuvoje ir susilaukė didelio pasise-

kimo. Dabar, prieš porą metų gautomis privačiomis žiniomis, yra sužinota, kad Lietuvoje likusi Vasyliūno kopija, kuri buvo įrašta į knygutę buvo tenai panaudota dabartiniam kvartetui išleisti.

Kennebunkport vasarvietėje buvo išpildytos sekančios kvarteto dalys: Allegro Moderato, Andante (morbido), Menuetto (grazioso) ir finalo vietoje, kuris yra dingęs gaisro metu, Iz. Vasyliūnas pakartojo I-os dalies reprizą. Klausytojai šil-

tai priėmė niekad negirdėtą dalyką ir džiaugėsi, gavę progos jį išgirsti. Po koncertinės dalies sekė dailininko K. Žoromskio žodis apie Čiurlionio vaizdinį meną, kurį prelegentas aukštai vertina, turėdamas omenyje, kad Čiurlionis piešė tik trumpą laiką. Pareikšdamas savo asmeninę nuomonę, dailininkas K. Žoromskis Čiurlionį priskiria prie surrealistų, ką jis bandė įrodyti paveikslais. Paskaita susilaukė susidomėjimo ir klausimų, nes kiekvienam lietuviui yra mielas savašis genijus kūrėjas.

Tėvas Leonardas Andriuskus šiltu žodžiu pasveikino šį įvykį ir gražiu žodžiu jį uždarė. Pastabas apie Čiurlionį padarė El. Vasyliūnienė.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.
Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.
Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

M. Tūbelytė - Kuhlmanienė

Poeto Uogos sužieduotuvės

(2)

— Bet aš ... aš ... ji užmiršau namie.

Idėjau į tuščią vitamino B bonketą, kad man nesant namie kas nepavogtų, ir ... ir ... užmiršau ... Vakar vakare taip susijaudinau neradamas tų nelemtų žalių kelių, kad visai apie žiedą ir nepagalvojau. O čia aš tau tik ką pasigyriau, kad taip mėgstu senus papročius ir tradicijas!

Jis pašoko nuo kėdės ir griebėsi už akinių. — Tuč tuoj lekiu atvežti!

Milda ji sulaukė už skverno. — Nusiramink! Atveši poryt. Mes gi jau susitarėm, o žiedas juk tik simbolis. Še, išgerk kefyro, rodos jis labai rmina nervus. O aš tuo tarpu patelefonuosiu mamytei.

— Mama iš to džiaugsmo net pravirko. Pasku mus abu sekmadieniui pakvietė pietų, sako reikia gi iškilmingai atšvęsti tokį svarbų įvykį, — pranešė Milda pakabindama ragelį.

— Kaip tu manai, gal man ta proga pagal protokolą jos reiktų paprašyti tavo rankos? — atgaudamas dvasinę lygsvarą paklausė Aurelijus.

— Kokie čia šias laikais protokolai. O be to, tu mano taip vadinamą ranką jau senai pats pasiėmei.

— Tada aš savo būsimai uošvei nunešiu gėlių — tokių, kurių ji dar gyvenime nėra mačiusi — pasakiškų, karališkų! Tu pamatysi ...

Ir tikrai, Aurelijus sekantį sekmadienį pas Mildą pasirodė su tokia milžiniška alyvų puokšte, kad vos vos įsiterpė pro duris. Jam kaip tai šonu besibraunant vidun, Mildos pudelis Bon-bon nušoko nuo sofos ir pašiausęs plaukus pradėjo loti.

— Eik tu, durnas šunie, nejaugi tu manęs nebeatpažįsti, — dusliai iš po sunkiosios savo naštos jam prikišo Aurelijus.

— Kad ir aš iš pirmo žvilgsnio nelabai supratau, ar tu

augalas ar žmogus, — nusijuokė prie Aurelijaus prisitardama Milda.

— Bet tik pasakyk, iš kur tu gavai šitą ... šitą hortikultūros šedevrą? — paklausė ji nustebusi paliesdama sunkius pilnavidurius žiedus.

— Iš savo sodo, nuo savo paties organiškai išauginto krūmo! Trešiau tik natūraliom trašom, nieko dirbtino, nieko chemiško. Pats viską tempiau iš ūkininkų tvartų. Darbas buvo siaubingas, ypač man, poetui. Bet kaip matai apsimokėjo!

Aurelijus su meile ištaisė vieną kiek nusvirusią kekę, paskui puokštę atsargiai padėjo ant grindų.

— Atleisk, kad aš taip pavėlavau, tikiuosi kad tavo mamytė nesupyks. Labai sugaišau bandydamas išrinkti pačius gražiausius žiedus, net rankas va, šakom susibraižiau.

— Duokš, patepsiu jodu, kad neprikibtų kokia infekcija! — Milda nuskubėjo į vonios kambarį, bet jai ten besiraušiant tarp buteliukų duryse staiga visas paraudęs pasirodė Aurelijus.

— Ta-vo šu-va apš-virš-kė ma-no puoš-tę! — drebančiom iš pykčio lūpom prašvokštė jis.

Milda pirktelėjo akim. — Kaip tai apšvirškė?

— Ot pribėgo nevidonas ir pakėlė koją. Ir dargi man čia pat bestovint!

— Ką gi padarysi, jis mat labai nemėsta naujenybių. Bet kam tu taip jaudinies, tai juk irgi organiška, negi kokiais chemikalais apipurškė!

— Tas tai ties, — kiek aprimdamas sutiko Aurelijus. — Bet ką dabar daryti?

— Išnešk ant laiptų ir nupurtyk. O kas liks — nudžius.

— Bet jeigu tavo motina užuos?

— Neužuos, alyvų kvapas viską permuš. O jeigu atsiras koks pageltęs lapelis, irgi ne tragedija.

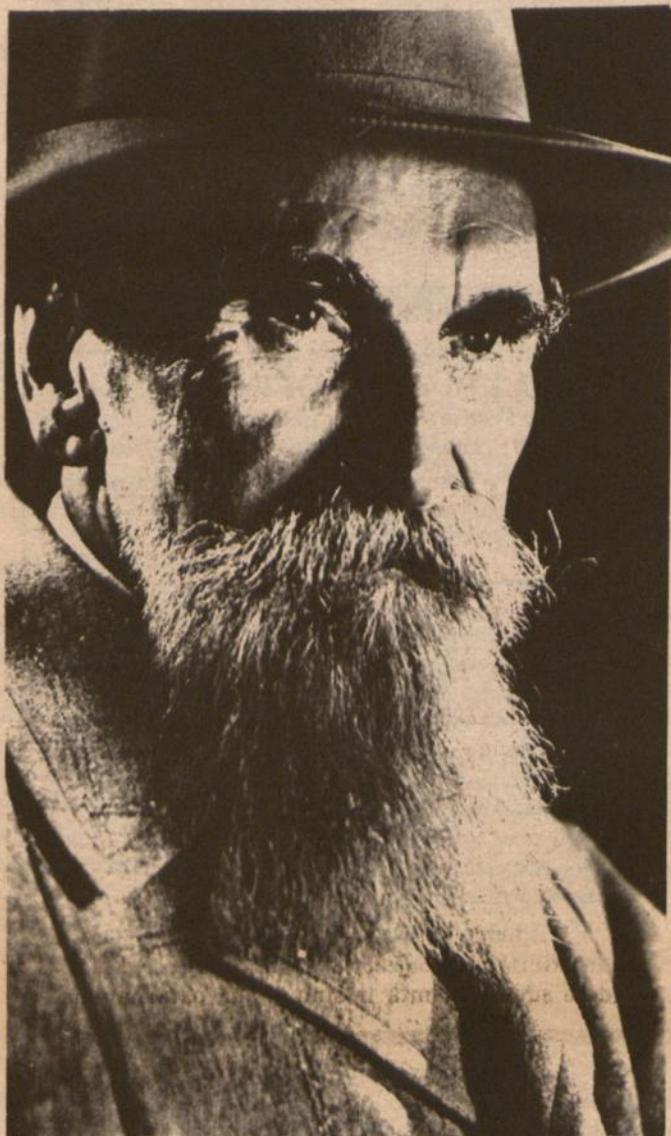
Mildos motina sužieduotinių porelę susitiko prieangy. Ji buvo labai aukšta, storoka, stambi bet gražių veido bruožų, per daug geltonai nudažytais plaukais. 'Tikrai nė kiek nepanaši į mano Mildutę', pagalvojo Aurelijus.

— Ach, kaip stebuklinga! — susižavėjęs sušuko ji kai Aurelijus žemai nusilenkdamas jai įteikė savo puokštę. — Tokiai romantikei kaip man, tinkamesnės dovanos negalėjote nė sugalvoti. Ir iš kur jūs atspėjote, kad tai mano mylimiausios gėlės?

(Bus daugiau)

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

Prof. Adomas Varnas. V. Maželio nuotr.

nams bičiulis Stepas Juodvalkis nusivedė mane į Varnų išsinuomotą gūžtą. Profesorius sėdėjo lauke ir, pamatęs mane ateinantį, staiga – kaip vijurkas – pašoko nuo kėdės ir ištiesė šiltą ranką. Pradėjom kalbėtis. Profesoriaus atmintis puiki, minčių dėstymas nuoseklus. Išpasakojo viską, ką turi ant širdies. Artėjan jo amžiaus 100 metų sukakčiai, profesorius dar nori pasistatyti paskutinį žemiškąjį paminklą – išleisti papildytą 'Lietuvos Kryžių' albumą. Kaip žinome, to albumo du tomai buvo išleisti Lietuvoje 1926 m. Jie abu buvo paruošti ranka ir abiejų dalių teisleista tik po 100 egz. Anais laikais albumai buvo tikrai aukštai įvertinti. Gal būtų ir daugiau tų tomų išėję, bet 1926 metais Kauną nusiaubęs didysis potvynis prof. A. Varnui buvo pragaištingas – Nemuno vanduo nusinešė didelę dalį jo surinktų Lietuvos kryžių nuotraukų. Žinome, kad prof. A. Varnas savo laikų apkeliavo visą Lietuvą ir fotografavo charakteringuosius kryžius. Bet visgi, su žmona išklydęs į tremtį, prof. A. Varnas susirado 1926 m. Kaune išleisto savo albumo egzempliorius. Vakaruose gyvenamas rinko visą galimą medžiagą liečiančią Lietuvos kryžius, užmezgė ryšius su tos srities specialistais gyvenančiais okup.

• KAI atvykus į union Pier Mich. vasarviečių miestelį ir apsistojus gražiajame V. ir A. Kuraičių 'Gintare' dangus apsiniaukia ir dvi dienas nematai saulės, o tik debesys ir lietus, nebegali džiaugtis didžiojo Michigano ežero vandenimis ir karštame smėlyje šildytis prieš saulę. Per tą laiką, perskaitęs gausią lietuvišką spaudą suplaukiančią į Gintarą, dar randi nemažai laiko pabendrauti su vasarotojais, ypač mokslo ir meno žmonėmis. Keleri metai iš eilės, kai Gintare susitinku dailininką-veteraną Juozą Pautienį. Pernai dail. J. Pautienius atrodė didelis ligonis, sunkiai vaikščiojo ir kalbėjo labai tyliai. Šiemet gi – nuostabiai pasitaisęs. Tą stebuklą padarė nauji vaistai, neti kėtai atgavę dailininko jėgas. Kol lietus nelyja, Gintaro vasarvietės teniso aikštėje visada matysi žaidžiantį Illinois veteranų ligoninės vyriausią psichiatrą, Illinois universiteto A. Lincoln medicinos mokyklos dėstytoją dr. P. Tunkūną. Šis didelis keleutojas ir visada saule nudėgęs Biržų krašto sūnus, sau nepamainomu partneriu tenise turi Gintaro vasarvietės savininką A. Karaitį. O kai šie du vyrai žaidžia dvejetą prieš du amerikiečius –

gydytoją ir profesorių, amerikiečiai ne kartą mūsiškiams atsako lietuviškai, nors jų gyslose teka iš protėvių paveldėtas izraelitų kraujas. Dr. P. Tunkūnas už lietuvių, atrodo, pasiruošęs net galvą guldyti. Jis pasakojo tokį įvykį. Kartą į medicinos mokyklą jo paskaitos išklausyti ateina būrys naujų studentų. Tarp jų ir Antanas Razma, jr., Lietuvos Fondo valdybos pirmininko dr. A. Razmos sūnus. Atsiradus progai, dėstytojas su studentais pradeda kalbėti ir įvairiomis kultūrinėmis bei kitomis temomis. A. Razma, jr. prisistato esąs lietuvis, užveda temą apie Čiurlionį ir prasitaria, kad jam ta tema lengviau kalbėti lietuviškai negu angliškai. Ir štai, mokslo įstaigos auditorijoje, dėstytojas su studentu lietuviškai praveda ilgą pokalbį. Tai ženklas, kad lietuviškoji dvasia nėra užšalusi jaunųjų studentų sielose, kad ji, progai apasitaikius, galingai prasiveržia viešose vietose.

• UNION Piere jau visą vasarą atostogauja į 97-sius metus įžengęs lietuvių dailės patriarchas prof. Adomas Varnas su žmona. Vieną dieną didelis meno mylėtojas ir daug padedantis Var

Antro kaimo aktorės J. Jakštytė ir V. Kavaliūnaitė. Alg. Stasiulio nuotrauka

Lietuvoje, ir to išdavoje pasijį iš naujo susikrovė keturių šimtų rinktinių Lietuvos kryžių rinkinys, kuriuos ir nori sudėti į naująjį albumą. Naujoje albumo laidoje numatyti ir trys studijiniai straipsniai kun. V. Bagdanavičiaus 'Koplytstiebio kilmės bei ieškant'; Č. Gedgaudo – 'Lietuvių senovės paminklai' ir prof. A. Varno apybraiža – 'Kryžių simbolika ir stilistika'. Tų straipsnių santraukos bus išverstos į anglų, prancūzų, vokiečių, ispanų, o gal ir į italų kalbas. Atvėręs albumo turinį, prof. A. Varnas pabrėžė: 'Kryžiai mus išskiria iš visos europietiškos šeimos savo liaudiškumu ir meno individualumu'.

• UŽSIMOJĘS savo amžiaus 100 metų proga pasistatyti tokį žemiškąjį paminklą, kaip pats ne kartą pabrėžė, jau PASKUTINĮ, prof. A. Varnas dalinai jaučiasi vienišas. Tiesa, techniškam albumo planavimo darbe jam nemažai padeda S. Juodvalkis ir gal dar vienas kitas, bet svarbiausia – labai reikia pinigų. Todėl prof. A. Varnas

ne be reikalo deda viltis į milijoną dolerių peržengusį Lietuvių Fondo tikėdamasis, kad ir šiais 'liesaisiais' metais Lietuvių Fondo skirstymo komisija galės paskirti stambesnę sumą pinigų naujam 'Lietuvos kryžių' albumui išleisti. Tikiu, kad lietuvių visuomenė, ypač bendrieji mūsų fondai padės prof. A. Varnui pasistatyti, jo paties žodžiais, paskutinį žemiškąjį kūrybinį paminklą, kuris ištikrųjų būtų didelis įnašas mūsų kultūrinėje veikloje. Todėl nuoširdžiai patariu pirmoje eilėje parašyti gerai motyvuotą prašymą Lietuvių Fondo skirstymo komitei. Jei ši komisija galės paskirti efektingesnę sumą, tikiu, kad į Lietuvių Fondo atsisuks nemažai ir tokių tautiečių, kurie iki šiol dar nėra įnešę savo įnašų. Būdamas jaunas, aš didžiavausi kartą eidamas Joniškėje Adomo Varno gatve. Nepriklausoma Lietuva jo nebuvo pamiršusi. Jo gyvenimo saulėlydyje, Adomo Varno negari pamiršti ir gyvoji išeivija!

Per visą rugpiūčio mėnesį Sun-Times ir Daily News dienraščių galerijoje, Chicagoje, vyko S. Balzeko, Jr. rengta paroda "From Lithuania with love". Nuotraukoje vienas tos parodos skydas su lietuviškais ženklais. Svečių kambary buvo ištatytas meniškasis koplytstulpis, Lietuvos trispalvė, o ant sienos istoriniai Lietuvos žemėlapiai.

MOKYTOJŲ IR JAUNIMO STUDIJŲ SAVAITĖ

Tai buvo trečioji studijų savaitė, kurią suorganizavo clevelandiškieji mokytojai. Jie ir didžiąją dalį studijų programos atliko. Dalyvių šiais metais buvo 140 (60 mokytojų ir vyresnio amžiaus asmenų, 60 jaunimo ir 20 vaikų). Praėjusių savaitių skaičius buvo didesnis, apie 200 ar daugiau. Bet šiais metais nemažą dalį jaunimo atitraukė kitos stovyklos ir kursai (tautinių šokių, Kento universitete vykė lituanistikos kursai, skautų stovyklos, ateitininkų suvažiavimai ir t.t.). Šios savaitės programoje buvo bene pirmą kartą privalomas jaunimui lietuvių kalbos ir literatūros kursas. Ir tatau labai patiko tūliams jaunuoliams, kurie buvo įpratę atvykti į studijų savaites vien dėl tautinių šokių.

Lietuvių kalbos kursus pravedė mok. S. Barzdukas, J. Masilionis ir jauna studentė R. Janulevičiūtė. Literatūrą dėstė mok. V. Augulytė. Tautinių šokių kursą parinkti grupei gražiai pravedė mok. J. Matulaitienė ir G. Gobienė. Didelį susidomėjimą sukėlė pirmą kartą suorganizuoti kanklių kursai. Juose dalyvavo 27 asmenys. Kursų vadovė mok. O. Mikulskienė su padėjėjomis L. Rociūnaitė, D. Urbaityte ir M. Bankaityte.

Stovyklos štabą sudarė: mok. P. Karalius – vadovas, kanadietis L. Eimantas – pavaduotojas ir kambarių pasikirstytojas, rochesterietis

mok. B. Krokys – ūkio vadovas, kun. L. Zaremba SJ – stovyklos kapelionas, J. Budrienė – mergaičių grupės vadovė ir vaikų programos organizuotoja (jai pagelbėjo vaikų darželio auklėtoja V. Javaitė ir berniukų sporto ir žaidimų vadovai A. Lieponis ir E. Stukas). Medicinos priežiūrą ir pirmąją pagalbą rūpestingai teikė K. Vaičiūnienė. Iždininku buvo mok. J. Žilionis. Vakarinės programos ir įvairias iškilmes sumaniai ir talentingai organizavo ir pravedė mok. I. Bublėnė. Dainuoti ir giedoti mokė muz. F. Strolia. Vyriausia šeimininkė, detroitietė p. Kiaulėnienė su savo talkininėmis, maitino stovyklą labai skaniai ir sočiai. Galiausiai paminėtinas ypatingai darbštus ir pareigingus A. Pakalniškis – sekretorius ir visų pakaitų bei referatų spausdintojas.

Paskaitininkai: prof. kun. S. Yla – skaitęs dvi paskaitas apie vysk. M. Valančių ir vieną apie M.K. Čiurlionį. Muz. A. Mikulskis – apie

liaudies dainas ir apie Čiurlionį kaip muziką. Mok. S. Barzdukas – apie tautinį ir visuomeninį ugdymą ir ugdytąsi. Didžioji paskaitų dalis buvo skirta mokytojams. Girdėjome: mok. J. Plačo, R. Černiaus, F. Strolios, dr. B. Mačiukos, mok. V. Kavaliūno, dr. D. Tamulionytės, mok. V. Augulytės, mok. A. Muliolienės, mok. A. Balašaitienės, V. Mariūno ir P. Karaliaus paskaitas, knygų aptarimus, referatus. Buvo ir simpoziumas jaunimui apie Lietuvių kalbos vartojimą. Programą rūpestingai pravedė mok. J. Kregždienė.

Abiems 100 jubiliatams paminėti, be jau minėtų paskaitų, buvo skirtos ir vakarinės programos.

Studijų savaitės programa mok. E. Ruzgienė ir M. Kvedarienė buvo suruošusios gražias medžio dirbinių, paveikslų ir audinių parodėles.

Buvo išleistas ir stovyklos laikraštėlis 'Karaliaus varpas'. Jį redagavo ir medžiagą rinko mok. J. Masilionis ir R. Černius.

ASK for DAB

THE WORLD FAMOUS GERMAN BEER
at your clubs, restaurants,
and beverage stores.

You will like it!

Distributor: Beverage Distributors Inc.
E 38th & King Ave. — Tel. 431-1600

Dortmunder Actien-Brauerei

IŠ PUTNAMO PADANGĖS

Liepos 27 d. Putnamo sėlių sodyboje įvyko tradicinė susitikimo šventė – piknikas. Buvo nepaprastai gražus oras ir todėl svečių suvažiavo labai daug – virš 3000. Šioje šventėje matėsi

svečių iš įvairių Amerikos vietovių ir Kanados, bet daugiausiai suvažiavo iš artimų miestelių. Dalyvavo ir nepaprastai garbingas svečias – kardinolas Huberto Madeiros.

Visa sodyba buvo gražiai papuošta laukiant svečių. Įvažiuojant į vienuolyną buvo apvainikuoti vartai su dideliu įrašu 'Sveikiname'. Koncelebruotų šv. Mišių pamokslą pasakė kardinolas Madeiro, pabrėždamas lietuvių tautos dideles kančias ir dabar vykstantį tikinčiųjų persekiojimą už geležinės uždangos. Kalbėjo apie lietuvių tautos gilų tikėjimą, vieningumą ir ištvermę kovojant už nepriklausomybę atgavimą savo tėvynei.

Po pamaldų sekė visokios pramogos. Nepaprastai įdomią programą atliko Neringos stovyklos mergaitės. Ten pat vyko puiki dail. Marčiulionienės keramikos ir skulptoriaus Marčiulionio skulptūros paroda, buvo paroduota daug kūrinių, taip pat ir lietuviškų knygų. Atvykusieji džiaugėsi gražia Putnamo gamta, vaišinosi lietuviškais valgiais.

Džiugu, kad seselės kasmet suorganizuoja susitikimo šventę ir duoda progos svečiams gražioje gamtoje sutikti savo gimines, bičiulius ir prietelius. Kartu tai atitraukė mus nuo pilkos kasdienybės ir nors trumpai, bet taip gyvai, mintimis perkėlė į tolimą tėvynę.

Maria Karečkienė

LOS ANGELES

• M.K. ČIURLIONIO minėjimas Los Angeles mieste įvyks per LB rengiamą Lietuvių Dieną š.m. rugsėjo 20-21 dienomis. Rugsėjo 21 dieną, šeštadienio vakarą, Dalilos Mackialienės vadovaujamas Los Angeles Dramos Sambūris suvaidins J. Gliados dramą 'Čiurlionis'. Rugsėjo 21 d. – šv. Kazimiero parapijos salėje bus Čiurlionio meno reprodukcijų paroda ir minėjimo akademijs.

LB Santa Monikos apylinkė rugsėjo 13 d. rengia sol. Praurimės Regienės, iš Chicagos, koncertą Womens Bay Club patalpose.

FREE....SUPER GIFTS AT SUPERIOR SAVINGS!

RCA 17" Color TV
for Certificates of Deposit

Limited
offer while
supply
lasts.

- Deposit \$1,600, 4-year maturity and get the TV set now.
- Deposit \$2,500, 29 months maturity and get the TV set now.
- Deposit \$5,000, 14 months maturity and get the TV set now.

TELEVISIONS BASED ON DISCOUNT CERTIFICATES.
Penalty is imposed for early withdrawals.

Open a new account or add to your present
Savings Account and get 5 1/4% daily interest PLUS...

Corning Ware 9-inch Pie Plate
for a deposit of \$250 or more.

Irvinware's Gourmet
Susan for
a deposit
of \$500
or more.

Deposits must remain at least one year.

Corning Ware Petite
Fours Set for a deposit
of \$1,000 or more.

Open Saturdays
Closed Mondays

Also available are 7 3/4% C.D.'s for 6-year maturity in \$1,000 units.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
798 East 185th Street

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Avenue

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Avenue

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road (near Green)

CLEVELANDE ir apylinkėse

TĖVŲ IR MOKSLEIVIŲ DĖMESIUI

Vysk. Valančiaus lituanistinė mokykla Clevelande, ši pavasarį iškilmingai atšventusi savo 25 darbo metų sukaktį, rugsėjo 6 dieną 9 val. ryto pradeda dvidešimtšėtuosius mokslo metus. Mokykloje bus einamas, kaip ir iki šiol, pilnas 12 metų kursas su pilnu mokytojų sąsastu. Mokyklai vadovaus Aurelija Balašaitienė, tėvų komiteto pirmininkas – V. Palūnas. Speciali angliškai kalbantiems programa tęsiama Lietuvių Namuose, kuriai trečius metus iš eilės vadovauja dr. Danguolė Tamulionytė. Dėl informacijų skambinti 851-2524.

Tėvai skatinami savo vaikus pristatyti šeštadienį į mokyklą punktualiai ir pasilikti drauge su mokyklos vadovybe pamaldoms ir mokslo metų trumpam informaciniam susirinkimui. Dėl informacijos malonėkite skambinti A. Balašaitienei 382-4997, arba mokytojų tarybos sekretorei O. Žilinskienei tel. 449-1703.

Mokyklos vadovybė kviečia visus tėvus, turinčius lietuviško mokyklinio amžiaus jaunimo, nepraleisti progos suteikti mūsų priaugančiai kartai galimybę lankyti lietuvišką mokyklą, kuri visada buvo ir yra pagrindinė mūsų tautinės kultūros tesėja.

ČIURLIONIEČIAI PRADEDA SEZONĄ

Po vasaros atostogų Čiurlionio Ansambelis pradeda darbą rugsėjo mėn. 7 d., sekmadienį, 7:00 v.v. Čiurlionio

Ansamblio patalpose, Lietuvių Namuose.

Šie metai, kaip ir praeitieji, bus gausūs koncertais ir gastrolėmis. Pirmasis ateinančio sezono koncertas įvyks rugsėjo mėn. 27 d. Toronte.

Clevelande numatytas balius. Detrote koncertas. Philadelphijoje koncertai.

Suinteresuoti daininkai, šokėjai, vyrai ir moterys, jaunimas, mergaitės ir berniukai, esate maloniai kviečiami jungtis į Čiurlioniečių eiles ir testuoti šį kilnų, lietuvių liaudies meno puoselėjimo, darbą ir toliau.

Norintieji daugiau informacijų – repetitijų, gastrolių ar kitais klausimais – gali kreiptis į Čiurlionio Ansamblio valdybos pirmininką Vladą Plečkaitį tel. 731-7699.

BALFO SUSIRINKIMAS

Balfo Clevelando Sk. metinis narių susirinkimas įvyks š.m. rugsėjo mėn. 7 d., sekmadienį, 12 val. Nauj. parapijos apatinėje salėje.

Darbotvarkėje: valdybos ir revizijos pranešimai; rinkimai atstovų į Balfo Seimo suvažiavimą, įvykstantį š.m. lapkričio 8 d. Chicagoje; Naujos valdybos ir revizijos komisijos rinkimai, bei kiti einamieji reikalai.

Balfo nariai ir jam prijaunantieji maloniai prašomi šiame susirinkime dalyvauti

Balfo Clevelando Sk.
Valdyba

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

PRANEŠIMAS TĖVAMS IR VAIKAMS

Clevelando šv. Kazimiero lituanistinė mokykla šiemet, kaip ir iki šiol, naudosis Dievo Motinos Nuotatinės Pagalbos parapijos patalpomis. Mokykloje veiks vaikų darželis ir 12 skyrių. Bus dėstoma lietuvių kalba ir literatūra, Lietuvos istorija ir liaudies instrumentų muzika. Vaikai, kurių tėvai to pageidauja, bus ruošiami lietuviškai pirmajai šv. Komunijai.

Mokslas prasidės rugsėjo 6 dieną. Visi mokiniai ir jų tėveliai prašomi tą rytą būti parapijos salėje 8:30 val. Iš ten organizuotai eisime į bažnyčią. Po pamaldų įvyks susirinkimas ir pamokos.

Dėl smulkesnės informacijos prašome kreiptis į mokyklos direktorę V. Augulytę, tel. 481-0653.

• Apdraudęs reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Ž. Obelenį tel. 531-2211.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• RUGSEJO 13 D. Tautos šventės minėjimas.

• RUGSEJO 19-21 D. JAV Jaunimo Kongreso atstovų suvažiavimas ir rugsėjo 20 d. koncertas.

• RUGSEJO 28 D. Birutinių parengimas.

• SPALIO 5 D. 4 v.p.p. Naujosios parapijos salėje popietė su Neringa. Rengia vyr. skautės.

• SPALIO 10 D. Abiturientų balius.

• SPALIO 12 D. RKM Sąjungos 36 kuopos jubiliejinis banketas įvyks Naujosios parapijos salėje.

• SPALIO 18 D. Ohio Lietuvių Gydytojų D-jos metinis susirinkimas.

• SPALIO 18 D. Hamiltono mergaičių choro Aidas koncertas. Rengia Vysk. Valančiaus lit. mokykla.

• SPALIO 25 D. Žalgirio kuopos šaulių šventė.

• LAPKRIČIO 8 ir 9 D. Lietuvių dienos. Rengia LB Clevelando apylinkė.

• LAPKRIČIO 22 D. Karuomenės šventės minėjimas. Rengia LKVS Ramovė.

• LAPKRIČIO 23 D. Kristaus Valdovo šventės minėjimas Naujoje parapijoje.

• GRUODŽIO 6-7 D. kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos 5 metų sukakties minėjimas.

• GRUODŽIO 13 D. koncertas Naujoje parapijoje.

• GRUODŽIO 31 D. Naujų Metų sutikimas. Rengia LB Clevelando apylinkė.

1976

• SAUSIO 24 D. Dirvos 60 metų sukaktuvinis balius.

• KOVO 27 D. Kaziuko mugė.

• GEGUŽĖS 1-2 D. Clevelando ateitininkų šventė.

• GEGUŽĖS 8 D. Grandinės metinis koncertas.

LOS ANGELES DRAMOS SAMBŪRIS skelbia scenos veikalų konkursą.

Už geriausius kūrinius autoriams yra skiriama: pirmoji premija \$1000 ir antroji – \$500.

Los Angeles Dramos Sambūris pasilieka teisę pastatyti premijuotus veikalus, kaip premjeras.

Veikalo žanras ir tema nevaržomi.

Rankraščius siųsti iki 1976 m. vasario 1 d. šiuo adresu: Los Angeles Dramos Sambūris, 19534 Haynes, Reseda, Ca. 91335

Šių premijų mėcenatai yra: pirmai premijai (po \$500) akt. Vincas Dovydaitis ir inž. Gasparas Kazlauskas. Antrai premijai (\$500) Birutė ir Povilas Gyliai, Olimpia, Washington.

andré duval

šios dienos grožio salonas
su vakar dienos kainomis

Viskas vėliausios
mados pas
Andre Duval...

Patrauklus naujas dekoravimas, patys naujausi įrengimai ir geriausiai už viską, mūsų einančios su diena talentingos patarnautojos, kiekviena iš jų eksperte technikoje ir stiliuje.

Taip viskas seka šios dienos reikalavimus, išskirus kainas...

Shampoo &
Styleset \$3.45
not \$7.50

HAIRCUTTING, \$2.95
from only
not \$7.50

Blower Cut and Style \$6.95
not \$15

L'Oreal Perm
\$12.50
not \$17.50

Frosting \$17.50
not \$30
cup
or
cap

Sale of Beauty \$7.87

Special — the famous Vita Perm, complete with cut.

UniPerm Incl. \$20 cut

The great new wave that's pre-programmed for beautiful results every time. \$25 at most salons.

Permanent Eyelashes, individually applied, \$15
No-Set Perm by Helene Curtis, \$10

No rollers, no pincurls, ever again!

Jeigu jūs dar nebandėte mūsų saliono, jūs prarandate puikų grožio pažinimą. Nieko nėra ką jūs galėtumėte prarasti — ir jeigu jūs neesate patenkinta mūsų stiliumi, sąskaita nebus pristatyta.

Penktadienį ir šeštadienį 50 c. daugiau

EAST
• 406 Euclid Ave., 2d F. 781-3161
• Southgate, 5899 Warrensville, 663-6346
• Opposite Eastgate, 449-3435
• Severance Center, 382-2600, 382-2569
• Shoregate, 944-6700,
• Mentor, 255-9115, next to Zayre's Lake Shore Blvd.
• Painesville 357-6129
The New Market

WEST
• Opposite Southland, 845-3400
• Opposite Westgate, 333-6646
• North Olmsted, 777-8686
• Parmatown, 884-6300
• Midway Mall, Elyria 324-5742
Lorain 232-8020

Rugpjūčio 21 d. iš Toronto atburiavo į Clevelandą lietuvių jūrų skautų veikėjas v.j.s. Br. Stundžia su sūnumi Andriumi. Clevelande juos sutiko jūrų skautai ir prisiminimui įteikė dovanėlę. Išbuvę porą dienų, rugpjūčio 23 d. vėl pakėlė bures kelionei į Toronto. Juos išlydėti susirinko skautininkų būrelis. Br. Stundžia kairėje prie stiebo. Ant jachtos matomi Kiziai, Petukauskai ir Andrašiūnas.

J. Garlos nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

DIRVA nuo ateinančios savaitės išeis tik 8 psl., kol bus surastos patalpos ir pastatytas linotipas bei kiti įrengimai.

DETROIT

RUDENINĖ IŠVYKA

— GEGUŽINĖ

ALTS-gos Detroito skyrius š.m. rugsėjo mėn. 14 d., sekmadienį, rengia išvyką — gegužinę gražioje p.p. Onos ir Česio Šadekių sodyboje, 28975 Wellington Rd., Farmington, Mich., tarp 12 ir 13 mylių prie Middle Belt Rd. Važiuojant Middle Belt Rd. nuo 12 mylios į šiaurę maždaug už 3/4 mylios yra Wellington Rd., į ją sukti dešinėn. Maistu ir gėrimais pasirūpins rengėjai, vežtis savo reikia.

Skyriaus valdyba maloniai kviečia visus Detroito ir apylinkės lietuvius dalyvauti šioje rudeninėje išvykoje — gegužinėje. Pradžią 12 val. dienos. Ištikus lietui, ponai šadeikos priima dalyvius savo pstogėn.

• DR. JUOZAS BARTKUS
ALTS-gos garbės narys, buvęs Vilties Dr-jos pirminkas, neseniai grįžo į savo namus (7205 S. Richmond Ave., Chicago, Ill. 60629) ir rūpestingoje žmonos, sūnaus Eugenijaus ir dukros Irenos bei kitų artimųjų priežiūroje sveiksta ir stiprėja. Daktaras džiaugiasi išėjęs iš ligoninių aplinkos ir noriai mezga įvairiais klausimais pokalbius su jį vizituojančiais draugais ir pažįstamais, kurių jam netrūksta tiek lietuvių, tiek kitataučių tarpe. Dr. J. Bartkus suranda progą jį lankančius lietuvius pakviesti į Dirvos rėmėjus, nes pasak jo, Dirva šiuo metu esanti reikalinga paramos daugiau negu bet kada anksčiau.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

JOURNEYMEN
or
1ST CLASS SKILLED
TOOL MAKER
MACHINE TOOL ASSEMBLER
HORIZONTAL BORING MILL
Must have at least 3 years direct
experience with precision scraping,
fitting, and assembly.
Steady work & fringe benefits
CANTON TOOL & MANUFACTURING
315 Pekin Drive
East Canton, Ohio
216-488-1251 (54-56)

PADEKA

VISIEMS, VISIEMS BET KOKIU
BŪDU PRISIDĖJUSIEMS PRIE
MŪSŲ VYRO IR TĖVO

A.A. PRANO AMBRAZO

LAI DOTUVIŲ, TARIAME ŠIRDIN-
GIAUSIĄ PADĖKĄ

ALDONA AMBRAZIENĖ

IR

DUKRA NIJOLĖ SU ŠEIMA

BUVUSIAI MOKINEI

REGINAI ALEKNAVIČIŪTEI

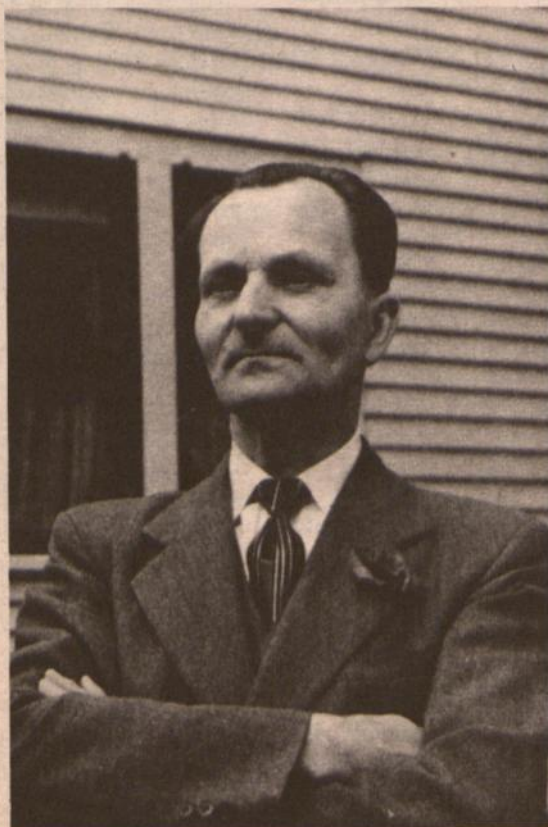
— DANTIENEI

MIRUS, VYRĄ, SŪNUS, TĖVUS
IR SESERĮ SU ŠEIMA NUOŠIR-
DŽIAI UŽJAUČIA IR KARTU
LIŪDI

IGORIS IR KUNIGUNDA

KUČIAUSKAI

A.A. PRANAS AMBRAZAS

A.A. Pranas Ambrazas

Rugpjūčio 13 d. Clevelande mirė kompozitorius Pranas Ambrazas, 77 metų, buvęs ilgametis šv. Jurgio parapijos vargonininkas.

Pranas Ambrazas gimė 1898 m. rugpjūčio 10 d. Katių kaime, Sintautų parapijoje, Šakių apskrityje. Pramokęs muzikos pas Griškabūdžio vargonininką B. Bendoraitį, pateko į kaimyninę Višakio Rūdės parapiją vargoninkauti. Suorganizavęs chorą rengė vakarus, koncertus bei vaidinimus kluonuose, ar parapijos salėse. Vėliau lankė J. Naujalio vedamus kursus vargonininkams sistematingai lankė vasaros metu rengiamus Švietimo Ministerijos muzikos ir dainavimo mokytojų kursus Kaune, vėliau Klaipėdoje. Išgijo dainavimo ir muzikos mokytojo diplomą.

1924 m. P. Ambrazui atsi-
veria durys į platesnius muzikos horizontus — pakviečiamas muzikos mokytoju Prienuų 'Žiburio' gimnazijoje. Persikeldamas savo vietoje palieka mokinį-pavaduotoją Juozą Stankūną.

Būdamas darbštus, progresyvus muzikas, jis tuojau Prienuose suorganizavo mokinių chorą. Pas kapelmeisterį Gukauską Kaune pasimokęs praktiškai vartoti pučiamuosius muzikos instrumentus, šalia choro sudarė dūdų orkestrą. Koncertuose dažnai sujungdavo gimnazijos ir parapijos chorus. Pastatė eilę operėčių. 1925 m. Prienuose suruošus 'Žiburio' gimnazijos sporto ir dainų šventę, dirigavo jungtiniam chorui, taip pat sudarė programą ir vadovavo jungtiniam chorui pavasarininkų dainų šventėje Prienuose.

Gyvendamas Prienuose P. Ambrazas sukūrė šeimą su vietos notaro dukra A. Vilkutaityte.

Karo metu jis dirbo buhalteriu vietiniame kooperatyve ir turėjo 50 asmenų vyrų chorą. Atėjus vokiečiams,

šis choras keletą dainų įdainavo į juostelę kurios paskui buvo naudojamos transliacijose per Kauno radiją.

1944 m. pasitraukė į Vieną vėliau buvo Eidenstatten vokiečių bažnyčios vargonininku. Būdamas tremtyje, parašė muziką B.Brazdžionio tekstui 'Marija, Motina geroji', kurią, išverstą į vokiečių kalbą, noriai giedojo vokiečių chorai. Būdamas pereina

mose stovyklose, organizavo chorus. 1949 m. vykdamas į JAV laive, šalia kitų tautų, pravedė lietuvišką dainavimą. Buvo pagaminta juostelė ir DP vežiojančiame laive tos dainos nuolat buvo girdimos.

Atvykęs į Clevelandą pas žmonos pusbrolių kleboną Vilkutaitį, šv. Jurgio parapijoje užėmė vargonininko vietą. Čia P. Ambrazas visa sie la atsidavė darbui su choru ir fortepijono pamokoms. Su meniškai paruoštu 50 asmenų choru dalyvavo radio valandėlėse, parengimuose, bei įvairių švenčių minėjimuose. Choro repertuare dominavo lietuvių kompozitorių kūryba, daug jo paties parašytų — giesmės, mišios, motetai. Jis įnešė didelį indėlį į mūsų bažnytinės vokalines muzikos lobyną, sukurdamas 70 giesmių solo, vyrų ir mišriam chorui, dvejų solo. 20 dainų solo, vyrų ir moterų chorams.

Jo kūryba be pretenzijų, nesiekia naujų ekspresijos priemonių, tradicinės harmonijos ribose. Giesmėse atspindi rimtis, pietizmas, visur jaučiama kruopštus techninis darbas, gera balsų vedimo faktūra, žiūrima išraiškos ir minties.

P. Ambrazas buvo AL Vargonininkų-Muzikų S-gos narys ir šešerius metus joje buvo centro valdybos vicepirmininku-kasininku. Visą laiką buvo uolus Muzikos Žinių bendradarbis, jų platinotojas. (JS)

AUKOS DIRVAI PO GAISRO ATSISTATYTI

Dėkojame maloniems Dirvos skaitytojams su savo auka padėjusiems mums po gaisro. Aukos spausdinamos gavimo eilės tvarka.

G. Žemaitis	2.00	E. Kristaponis	25.00
Cleveland, O.		San Angelo, Texas	
B. Karklius	2.00	F.X. Skirmantas	20.00
Cleveland, O.		Glendale, Ca.	
G. Lapėnas	7.00	A.J. Chaplikas	100.00
Chicago, Ill.		So. Boston, Mass.	
Žalgirio šaulių kuopa	25.00	Dr. B. Nemickas	25.00
Cleveland, O.		Maspēt, N.Y.	
A. Viknius	10.00	A.M Smelstoriai	25.00
Tasmanija		Euclid, O.	
V. Bacevičius	10.00	J. Saikus	50.00
Cleveland, O.		Cleveland, O.	
P. Zailskas	15.00	V. Būtėnas	15.00
Cicero, Ill.		Chicago, Ill.	
F.J.J. (Toronto)	6.70	H. Kmitas	100.00
J. Pečkaitis	15.00	Los Angeles, Ca.	
Merrillville, Ind.		E. Cizinauskas	25.00
Iš Juno Beach, Florida :		Tinley Park, Ill.	
S.V. Tomkai	100.00	J. Adomaitis	25.00
Lietuvių Klubas	25.00	Tinley Park, Ill.	
V.E. Mazoliauskai	9.00	I.E. Vasyliūnai	50.00
J. Daugėla	10.00	Somerville, Mass.	
J. Daugėlienė	10.00	A. Knopfmillerienė	25.00
A. Biliūnienė	5.00	Lehigh, Fla.	
A. Garmus	15.00	L. Knopfmilleris	25.00
S.A. Pazera	5.00	Lehigh, Fla.	
P. Benys	10.00	K. Morkunas	12.00
D. Mickus	5.00	Phoenix, Ark.	
A. Pilipavičius	5.00	J. Kasmauskas	20.00
J.I. Kapčiai	5.00	Ormond Beach, Fla.	
J. Juozaitis	5.00	S.V. Urbonai	25.00
S. Balčiūnas	5.00	Redford, Mich.	
M.J. Jokūbaičiai	60.00	B. Tatariūnas	14.00
		Detroit, Mich.	
B. Gražulis	10.00	S.B. Staniškiai	5.00
Flint, Mich.		Detroit, Mich.	
J. Biliūnas	10.00	J. Švoba	50.00
		Madison Hts., Mi.	
		(Bus daugiau)	